

Eredményeiből és tervekből nincs hiány Nagyernye községben

Folytatódik Sáromberke közművesítése

Fotó: Nagy Tibor

Az elmúlt időszakot megnehezítő akadályok ellenére a község számára fontos megvalósításokkal büszkélkedhet Nagyernye önkormányzatának vezetősége.

Bodolai Gyöngyi

Az Apafi Mihály iskola mellett korszerű, hosszított programú óvoda épült, amelynek az elmúlt héten megadták a működési engedélyét. Korszerűsítették a közbiztosítást a község négy falujában (Ikland, Székelykál, Erdőszengyel, Székes), a polgármesteri hivatal leltárba vette a kiépített

sáromberki ivóvízhálózatot, amelynek kivitelezését égető problémaként pályázati lehetőségek hiányában önerőből finanszírozták, és a lakosok 80 százaléka már rácsatlakozott. Sáromberkén folyamatban van az 50-60 százalékban kiépített szennyvízhálózat további bővítése, és átméretezték a szennyvíztisztító állomást, amelyet a munkálatok befejezését és Gernyeszeg község rácsatlakozását követően szeretnék a közeljövőben beindítani – sorolja a legfontosabb megvalósításokat *János Ferenc* polgármester, akitől szeptemberben lejárt mandátumának az eredményeiről érdeklődtünk.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

A pénz függvényében aszfaltoznak

Az elmúlt években számos magánfejlesztés történt Jedd községben a lakásépítés terén, ami előbb-utóbb az önkormányzatra feladatokat is ró, de előbb a saját fejlesztéseiben dolgozik a polgármesteri hivatal, a prioritásoknak megfelelően.

2.

Közelebb hozzák a történelmet

A hét végén a Maros Megyei Múzeum a régészeti leletek által a régészeti és műemlékvédelmi világnap alkalmából egy adott történelmi korra próbált rávilágítani a miházi régészeti parkban szervezett tevékenységek révén.

4.

Közösen kitakarították!

Április 20-án a Marosvásárhelyi Rádió ismételten megszervezte a Közösen kitakarítjuk! névre keresztelt eseményt, amelyen 600-700 résztvevő egy 10 kilométeres szakaszon megtisztította a Maros-partot.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Kiábrándító és irreális

Mózes Edith

Kiábrándító és irreális, ami ebben az országban történik az élet minden területén. A bűnözésen kívül szinte semmi sem „működik” sem hivatalos szinten, sem a mindennapokban. A rendszerváltozás legdurvább választási kampányának, a kormánykoalíció botrányos rivalizálásának vagyunk tanúi. A hírek erőszakról, agresszióról, gyilkosságokról, súlyos közúti balesetekről szólnak, vagy arról, hogy üres az államkassza, az illetékesek kapkodnak, nem tudják, hogyan töltsék fel. Már vicc is kering a virtuális térben az adóhatóság tehetetlenségéről, ez a vicc szerint az ábécékönyvet is megbüntetné a mondat miatt, miszerint Annának van egy almája van, de nem tudja igazolni „hivatalosan” az eredetét...

Ezzel szemben, miközben arról papolnak, hogy minden erővel spórolni kell, titokban egyre dagasztják az állami alkalmazottak számát. Annyira spórolnak, hogy közel 1,3 millió lett február végére a közalkalmazottak száma. Az álláshelyek csaknem 64 százaléka a központi közigazgatáshoz tartozott. Az ott foglalkoztatott 825.045 személy közül 608.320-an kizárólag az állami költségvetésből finanszírozott intézményeknél dolgoztak, 285-tel többen, mint 2024 januárjában.

Mint várható volt, januárban 21 százalékkal többet költött a kormány a közalkalmazotti fizetésekre, mint egy évvel korábban. De nem csak a fizetések terén mutatkozott hatalmas eltérés a tervek és a valóság között. A kormány reményei szerint az állami intézmények dologi kiadásai idén csupán 6 százalékkal kellene meghaladják a 2023-as értéket.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC.CCCCC

ÁPRILIS

23., kedd

A Nap kel
6 óra 20 perckor,
lenyugszik
20 óra 22 perckor.
Az év 114. napja,
hátravan 252 nap.

✱Isten éltesse!

Ma BÉLA,
holnap GYÖRGY napja.
GYÖRGY: a görög Georgiosz
névből, illetve ennek latin Geor-
gius formájából származik. Jelen-
tése: földműves, gazdálkodó.

✱ ✱ ✱

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:

max. 18 °C

min. 9 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. április 22.

1 EUR	4,9758
1 USD	4,6712
100 HUF	1,2603
1 g ARANY	354,4765

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Ingyenes felkészítők a Művészeti Egyetemen

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem oktatói májustól ingyenes felvételi felkészítőket tartanak hétfőként a tanintézet honlapján megtalálható beosztás szerint. Az alap- és magiszteri képzésen induló szakokra jelentkezők július 15-től iratkozhatnak be a vizsgákra, amelyek július 22–26. között zajlanak.

Kiváló közművelői okleveleket adnak át

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület országos elnöksége a hagyományoknak megfelelően idén is kiváló közművelői okleveleket adományoz a helyi közösségekben az erdélyi magyar közművelődés napja alkalmából. Az eseményre április 23-án, kedden (ma) 17 órai kezdettel a Gecse Dániel Református Orvosi és Egészségügyi Szakkollégiumban (volt Bod Péter Diakóniai Központ, Erdő u. 7b sz.) kerül sor. Az idei díjazottak: v. Huszti Orbán Sarolta, a marosvásárhelyi Történelmi Vitézi Rend mb. törzskapitánya; dr. Batizán Attila református lelkész, igazgató; Haller Béla tanár, a Castellum Alapítvány elnöke; dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanár, az EME orvostudományi szakosztályi elnöke.

Az örmény genocídiumról a Marosvásárhelyi TVR-ben

A Marosvásárhelyi TVR Kaleidoszkóp című kisebbségi műsorán meghívottja kedden du. 5 órakor dr. Kálmán Attila történész. A Bolyai Farkas Líceum és a Sapientia EMTE tanárával Szucher Ervin az 1915. április 24-én kirobbant örmény genocídiumról és az erdélyi örmény nemesség reakciójáról beszélget.

Társasjátékest és mesedélután

Április 23-án, kedden (ma) 17 órától újabb társasjátékest lesz a Maros Megyei Könyvtár periodikarészlegén, a Városháza utca 2. szám alatt. A szervezők minden érdeklődőt várnak. 25-én, csütörtökön 18 órakor a könyvtár gyermekrészlegén kézműves-tevékenységgel és közös játékkal egybekötött mesedélután tartanak. Az együttlétre az 5–12 éves gyermekeket várják.

Digitális agrárakadémia Nyáradszeredában

A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete szervezésében április 23-án, kedden (ma) 16 órától a nyáradszeredai Bocskai István Elméleti Líceum dísztermében kerül sor a Digitális agrárakadémia fórumára, amelyen a szakértők a gazdaságok digitális átállásáról, valamint a korszerű és hatékony mezőgazdasági eszközök kiválasztásáról tájékoztatják a gazdákat. A találkozón 17 órától Bustya Attila agrárdigitalizációs szakember, mérnök, közgazdász, falugazdász a precíziós növénytermesztésről értekezik, 18 órától Józsa Eszter növényorvos, falugazdász a talajszkenner növénytermesztésben való használatáról tart előadást.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A pénz függvényében aszfaltoznak

Az elmúlt években számos magánfejlesztés történt Jedd községben a lakásépítés terén, ami előbb-utóbb az önkormányzatra feladatokat is ró, de előbb a saját fejlesztéseivel dolgozik a polgármesteri hivatal, a prioritásoknak megfelelően.

Csak az önkormányzat saját pénzalapjaiból aszfaltoztak ebben az évben Jeddén, ahol befejezték a csatornahálózat kiépítését, így az utcák visszaállítása, illetve korszerűsítése sürgős feladat. Ezért idénre a jeddi Kincses és a Kebele Harmónia utcák aszfaltozását tervezték be, amelyeket szinte sikerült is már befejezni, s a tavaly elkészült jeddi Kápolna és Reménység utcákkal együtt így le is zárhatják a meredek utcák korszerűsítését – tudtuk meg Bányai István polgármestertől.

A következő szakaszban a forgalmas utcák következnek, például a jeddi Patak utca, ahol sokan is laknak, és átjárható is. Erre a beruházásra az Anghel Saligny országos fejlesztési programból nyertek támogatást, jelenleg folyik a közbeszerzés a kivitelező cég kiválasztására, most zárult le az ajánlatok benyújtása, következik az elbírálás, a szerződéskötés, és szeretnék, ha itt is mihamarabb elkezdődne a munkálatok. Ezzel az idejűt utca korszerűsítések keretét ki is meríthetik, erre az esztendőre új beruházást már nem terveztek ezen a téren.

A napokban értesültek arról, hogy támogatást nyert egy kerékpárútra benyújtott pályázatuk: a jeddi Gyümölcsös utcától az agárdi Diófa utcáig húzódó 5,2 kilométeres bicikliút teremtését, aszfaltozást és közvilágítás-fejlesztést is jelent. Az 1,8 millió lej értékű beruházásra ezután fogják

megkötni a támogatási szerződést, utána kezdődhet el a tervezés, majd az építőcég kiválasztása. Különben ez az egyetlen kerékpárút, amely támogatást kapott a Környezetvédelmi Alaptól a Maros megyéből benyújtott tervek közül – tette hozzá a községvezető.

Az utcák korszerűsítése nem kis feladatot jelent a megyeközpont szomszédságában fekvő község önkormányzatának, ugyanis az utóbbi években számos ingatlan-beruházást végeztek, de a magánpénzeiből kiépült lakó-sorokon az önkormányzat egyelőre nem tud sem közművesíteni, sem aszfaltozni. Ugyanis amikor pénzforrást tudnak azonosítani erre a célra, először azokat az utcákat választják ki, amelyek az adott pillanatban a legfontosabbak. Kebeleszentiványon nemsokára elkezdhetik a csatornázást, most folyik a közbeszerzés, így ezen a településen egyelőre nem jöhet számításba utca korszerűsítés. (GRL)

Idén egyelőre csak saját pénzalapból korszerűsítenek utcákat

Fotó: Bányai István

RENDEZVÉNYEK

Veress Zsombor perui élménybeszámolója

Az Edu.Tea programsorozat keretében április 24-én, szerdán 17 órától Veress Zsombor világotutazó gyógy-szerész az egyik legvonzóbb országként számoltartott Perut mutatja be a marosvásárhelyi, Mihai Eminescu utca 22. szám alatti Kálmán Házban. A rendkívüli adottságokkal megáldott ország sok egyedi kulturális és természeti nevezetességgel rendelkezik, amelyek között UNESCO világörökségi helyszínek is vannak. A világotutazó a ködös csendes-óceáni partvidéktől az élettelen sivatagon keresztül a felhőkbe burkolózó Andokig kalauzolja el hallgatóságát. A belépés díjtalan. Szervező: Edunium Egyesület.

Vass Tamás újra reflektorfényben

Marosvásárhely 1988-ban, élete 46. évében elhunyt kiváló grafikus ismét szülővárosa figyelmének előterébe kerül. Kivételes egyéniségét, értékes életművét legutóbb a sepsiszentgyörgyi Erdélyi Művészeti Központban pár hete zárult átfogó kiállítás idézte fel. A dr. Salat Csaba műgyűjtő kezdeményezte tárlat folytatásaként a Bernády Házban április 25-én, csütörtökön 18 órakor nyíló retrospektív kiállításra kerül közönség elé a Vass Tamás művészetét rendkívül gazdagon felmutató képanyag. Húsz évvel ezelőtt a vásárhelyi művészetkedvelők ugyanott csodálhattak meg egy reprezentatív válogatást a művész fekete-fehér műveiből. Ezúttal a műgyűjtő és kurátortársa, dr. Portik Blénessy Ágota egy jóval gazdagabb és mélyebb merítésű grafikai kínálattal lép meg a műkedvelőket. Számos magánzemély és több közgyűjtemény kölcsönözött saját Vass-kollekciójából ritkán látott munkákat erre az alkalomra. A Bernády Ház ezúttal nemcsak földszinti galériáját kínálta fel az életmű bemutatá-

sára, az emeleti termekkel is kiegészül a tárlattér. Így a grafikákat elindító dúcokból is láthatnak néhányat az érdeklődők. Az EMÜK által megjelentetett katalógusból is elérhető lesz valamennyi a megnyitón. A tárlatot a két kurátor, Salat Csaba és Portik Blénessy Ágota ajánlja a jelenlevők figyelmébe.

Újra műsoron a Mátyás király áruhái

Április 24-én, szerdán délelőtt 10 órától újra megtekinthető a Mátyás király áruhái című táncos mesejáték a Maros Művészegyüttes kövesdombi előadótermében. Rendező Varga János, zene Bonczó István, jelmezek: Bandi Kati, tánckarvezetők: Kovács Szabolcs-Zoltán és Kásler Magda. Előzetes helyfoglalás hétköznap 8–16 óra között a 0757-059-594-es telefonszámon.

Beültetem kiskertemet rezedavirággal

Ezzel a címmel mutat be közös műsort a Napsugár néptáncegyüttes és a soproni Pendelyes táncegyüttes április 26-án, pénteken 17 órakor a Maros Művészegyüttes kövesdombi színhelyén. A soproniak bukovi-nai, gömöri, tyukodi táncokat, szokásokat adnak elő, a Napsugár műsorában román kalotaszegi, vajdaszentiványi, székely, méhkeréki, moldvai, palatkai és nyáradselyei táncok szerepelnek. Jegyfoglalás a 0757-059-594-es telefonszámon.

Mága Zoltán Marosvásárhelyen

Mága Zoltán Liszt Ferenc-díjas hegedűművész május 3-án, pénteken 19 órától ismét Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota nagytermében koncertezik. A belépés ingyenes, de helyjegy igényléséhez kötött. Jegyeket a hét elejétől hétköznaponként 9–17 óra között az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének irodájában (Dózsa György u. 9. szám, első emelet) lehet kérni. A helyek érkezési sorrendben foglalhatók el.

Romániában az ország háborúba sodródásának lehetősége okozza a legnagyobb aggodalmat

Nem a megélhetéssel kapcsolatos gondok, hanem az ország háborúba sodródásának lehetősége miatt aggódnak a legtöbben Romániában – mutatta ki az INSCOP közvélemény-kutató hétfőn közzétett felmérésében.

A News.ro hírportál által megrendelt, április 10. és 20. között készült országos közvélemény-kutatás szerint a megkérdezettek 33 százaléka jelölte be az ország háborúba sodródását a legfőbb aggodalmaként, míg a drágulástól való félelem lecsúszott a második helyre 28,6 százalékkal.

Az INSCOP felidézte, hogy a tíz évvel ezelőtti, 2014 áprilisában – a Krim félsziget Oroszország általi elcsatolása után – készült felmérés idején a háborús aggodalmakat a megkérdezettek még csak 9,9 százaléka sorolta az első helyre. Akkor a legtöbben (24,5 százalék) a drágulástól tartottak, és attól féltek (22,7 százalék), hogy elveszítik munkahelyüket. Ez utóbbit a mostani felmérésben a résztvevők már csak 4,7 százaléka jelölte meg legfontosabb aggodalmaként.

A tíz évvel ezelőtti 17 százalékról 18,5 százalékra emelkedett azok aránya, akik egészségük rosszabbodásától tart-

nak leginkább, másfelől 16 százalékról 4,9 százalékra esett vissza azoké, akiket jövedelmük csökkenésének veszélye aggaszt a legjobban.

Általában véve a megkérdezettek 30,8 százaléka vélte úgy, hogy Románia jó irányba halad, míg a 62,5 százaléku borúlato az ország jövőjét illetően.

A friss INSCOP-felmérés telefonos módszerrel készült egy 1100 fős országos mintán. A közvélemény-kutatásnak a választási részvételi szándékkal és pártpreferenciákkal kapcsolatos adatokat a következő napokban ismertetik. (MTI)

Ország – világ

Nőtt az ideiglenes lakcímbjelentések száma

Cătălin Predoiu belügyminiszter hétfőn kijelentette, hogy a négy évvel ezelőtti választásokat megelőző időszakhoz képest országosan 112 százalékkal nőtt az ideiglenes lakcímbjelentések száma. A prefektusokkal tartott távértekezletén a tárcavezető emlékeztetett: a rendőrség kérésre ellenőrzi, hogy a kérelmező a bejelentett ideiglenes lakcímen tartózkodik-e, és az eddig ellenőrzött 6879 személy közül 451-nek az esetében állapították meg szabálytalanságot.

17 éves kiskorúak is kormányhoz ülhetnek

Hétfői együttes ülésén a szenátus jogi és védelmi bizottsága elfogadta azt a törvénytervezetet, amely szerint a B és BE kategóriás jogosítvánnyal rendelkező 17 éves kiskorúak felnőtt kísérő jelenlétében vezethetnek gépjárművet. A felnőtt kísérőnek legalább 10 éve B és BE kategóriás jogosítvánnyal kell rendelkeznie. A jogszabályjavaslatot négy párt (PNL, RMDSZ, USR, PSD) frakciójának tagjai és függetlenek nyújtották be a parlamentbe. Indoklása szerint a törvénymódosítás felelős magatartásra ösztönzi a fiatal járművezetőket. A tervezet szerint a felnőtt kísérőt vonják felelősségre, ha a járművet vezető kiskorú megszegi a közlekedési szabályokat. A tervezet betervezői hivatkoznak arra is, hogy több uniós tagállamban és Nagy-Britanniában is lehetővé teszik a kiskorúak számára a járművezetést tapasztalt felnőtt kísérő jelenlétében, ami pozitív hatással volt a közúti közlekedésbiztonságra. A jogszabályjavaslatot a szenátus vitatja meg első házként.

48 km új autópálya

A romániai autópályák hossza 2023 végére 48 kilométerrel nőtt, a közúthálózat hossza pedig összesen 86.388 kilométert tett ki, amelyből 17.677 kilométer (20,4 százalék) országút, 35.046 kilométer (40,6 százalék) megyei út és 33.665 kilométer (39 százalék) községi út – derül ki az Országos Statisztikai Hivatal (INS) hétfőn közzétett adataiból. Az országutak hosszának 35 százaléka (6189 km) nemzetközi út, 5,6 százaléka (997 km) autópálya, 0,4 százaléka (70 km) gyorsforgalmi út. A múlt év végén 2161 kilométer (12,2 százalék) út négy-sávos, 311 kilométer (1,8 százalék) három-sávos és 37 kilométer (0,2 százalék) hatsávos volt. A közhasználatban levő vasút hossza 10.611 kilométert tett ki, amiből 10.515 km (99,1 százalék) normál vágányú, 91 km (0,9 százalék) széles vágányú és 5 km keskeny vágányú volt.

(Hírforrás: Agerpres)

Kiábrándító és irreális

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezzel szemben már a januári kiadások 20 százalékkal voltak nagyobbak, mint egy évvel korábban.

Így nem csoda, ha januárban rekordértékű volt a költségvetési hiány, 7,89 milliárd lejt tett ki, ami GDP-arányosan 0,45 százaléknak felel meg.

Ilyen körülmények között nem csodálkozunk, hogy „szeretett” vezetőinknek nincs sem idejük, sem energiájuk az egyszerű emberek gondjaival foglalkozni.

Az államelnök példának okáért még a mandátuma vége előtt kirándul egyet, ezúttal Dél-Koreába. Mint korábban, most sem tudni, pontosan mi célból. Azzal akarja szédíteni a jó népet, hogy minisztereket is visz magával. De még most sem „vegyül el a néppel” utazott ő maga és a neje ismét külön luxusgépen utazott, a miniszterek egy másik repülőgéppel. Tízéves semmittevés után bizonyára „megérdemli”. Amivel a polgárok – még azok sem, akik kétszer rá szavaztak – nem értenek egyet. Az emberek az utcákon vagy a kocsmában kommentálják a kormányzintű s főleg az elnöki pazarlást. Az RMDSZ elnöke azonban nyíltan kijelentette: kiábrándító az államfő, a kiábrándulás legalább akkora, mint a valamikori remények voltak.

Ez így is van: ahelyett, hogy mindenki elnöke lett volna, a PNL elnöke maradt, összefogás helyett széthúzást szított, első mandátuma elején kijelentette, hogy életcélja a „vörös pestis”, azaz a PSD ellehetetlenítése, közben nagyvonalúan elfelejtette a kampánybeli ígéretét az ügynevezett „művelt Romániáról”. Meg is lett az eredménye! Egyébként a külpolitika terén is ugyanilyen „sikeres” volt” (lásd Schengent).

Nos, ezek után mégis úgy gondolja, a mandátuma lejárt előtt – világrjáró utazásai méltó befejezéseként – még kirándul egyet. Mit tehetnének ezekhez hozzá? Kiábrándító és szinte irreális mindaz, ami ebben az országban történik.

A román hadsereg a meghirdetett állások felére talált csak megfelelő jelentkezőt

A hadsereg az év első három hónapjában lebonyolított toborzás során a meghirdetett 5093 légnégyes állásnak alig több mint a felét tudta betölteni, a legtöbb jelentkezőt fizikai alkalmatlansága miatt kellett elutasítani – közölte hétfőn a védelmi minisztérium (MAPN).

A meghirdetett hivatásos katonai állásoknál csaknem 27 százalékos túljelentkezés volt, a pályázók 60 százaléka azonban alkalmatlannak bizonyult.

Bár a MAPN közleménye szerint a 2000 méteres távfutás és egy összetett gyakorlatsor (távolgrás, fekvőtámasz, kúszás, súlyemelés, célba dobás, egyensúlyozás, bukfenkezés, akadálymászás, gyorsfutás) teljesítését megkövetelő, „közepes nehézségű” fizikai alkal-

massági teszt „nem kellene, hogy komoly problémát jelentsen” egy 18 és 45 év közötti, átlagos fizikai felépítésű felnőtt számára, a 6448 jelentkező 24 százaléka a fizikai alkalmatlanság rostán esett ki.

A versenyben maradtak 18 százaléka a pszichikai alkalmassági szűrőn, további 12 százaléku pedig az egészségügyi vizsgálaton esett ki, így végül 2626 jelentkező kezdhetette meg hivatásos katonai pályafutását.

A közlemény szerint Romániában egy hivatásos közkatona legkevesebb 4399 lejese, legfeljebb 5765 lejese havi jövedelemre számíthat, amibe a havi 1054 lej értékű étkezési utalványokat is beleszámítják.

„Nem elhanyagolható” szempontok a pályaválasztásnál a MAPN szerint a hivatásos katonának járó lakbérkedvez-

mények, a közlekedési és üdülési támogatások, valamint az sem, hogy a korábbi múlt hónapban elfogadott sürgősségi rendelete szerint 30 százalékgig terjedő illetménynövelést vezetnek be a védelmi, közrendvédelmi és nemzetbiztonsági intézmények állománya számára, és megduplázzák a külföldi hadgyakorlatokon, kiképzéseken és lövészetben részt vevő védelmi katonák kiküldetési pótlékát.

A MAPN folytatja toborzó akcióit, és továbbra is teljesíthetőnek tartja a hivatásos hadsereg állományának bővítésére irányuló célkitűzését, tekintettel arra az érdeklődésre, amelyet a fiatalok tanúsítottak a január–március időszakban az ország 41 megyéjében és Bukarestben lebonyolított toborzások iránt – mutat rá közleményében a védelmi tárca. (MTI)

Az orosz erők dróntámadást hajtottak végre a déli Odessza megye ellen

Dróntámadást hajtottak végre az orosz erők hétfőre virradó éjjel a dél-ukrajnai Odessza megye ellen, találat ért egy agrárvállalkozást, ahol raktárépületekben és mezőgazdasági gépekben esett kár – közölte Oleh Kiper, a régió kormányzója a Telegramon.

A kormányzó hozzátette, hogy személyi sérülést nem okozott a támadás. Az ukrán légierő a Telegramon arról számolt be, hogy az éjjel hét darab Sahid típusú kamikaze drónnal és három Sz-300-as, illetve Sz-400-as légvédelmi rakétával támadta Oroszország Ukrajnát. Ezek közül a légvédelem öt drónt semmisített meg. A drónokat az orosz erők a megszállt Krim félszigetről, míg a rakétákat

Donyeck megye orosz ellenőrzés alá került területéről indították.

Az ukrán vezérkar reggeli harctéri helyzetjelentésében arról írt, hogy az elmúlt nap folyamán az orosz erők négy rakéta- és 45 légitámadást hajtottak végre, valamint 71 alkalommal nyitottak tüzet rakéta-sorozatvetőkkel az ukrán csapatok állásaira és lakott területekre. Az elmúlt 24 órában 85 összecsapásra került sor a fronton. A vezérkar összesítése szerint az orosz hadsereg ukrainja embervesztése hozzávetőleg meghaladta a 460 ezret. Az ukrán erők előző nap megsemmisítettek egyebek mellett hét orosz harckocsit, 17 tüzérségi és egy légvédelmi rendszert.

Ihor Taburec, a közép-ukrajnai Cser-

kaszi megye kormányzója a Facebookon közölte, hogy régiója 54 generátort és négy töltőállomást szállított az orosz ágyúzásoktól szenvedő keleti Harkiv megyébe.

Az Ukrajnyszka Pravda hírportál arra emlékeztetett, hogy a harkivi régió 724 különböző kapacitású generátort és áramellátó berendezést kapott nemzetközi adományozóktól.

A március 22-i orosz támadás következtében teljesen megsemmisült a zmiyivi hőerőmű, amely a legnagyobb volt a harkivi régióban. Több mint 10 milliárd dollárba lenne szükség mindannak helyreállításához, amit Oroszország megrongált Harkivban – tette hozzá a hírportál. (MTI)

VI. Fülöp spanyol király: Európa lényege a demokrácia

A növekvő polarizáció idején és a közelmúlt történelmének legnagyobb technológiai átalakulásával összefüggésben idősebb ismét emlékeznünk arra, hogy Európa lényege a demokrácia – hangsúlyozta VI. Fülöp spanyol király az európai uniós tagországok parlamenti elnökeinek kétnapos konferenciáját megnyitó beszédében Palmában hétfőn.

„Emlékezzünk arra, hogy az akarattal, tekintéllyel és alázattal rendelkező Európa erkölcsi referencia, valamint erős, autonóm geopolitikai szereplő, amely nyitott a nemzetközi együttműködésre” – fogalmazott az uralkodó.

Mint mondta, az Európai Unió a béke, a demokrácia, a szabadság, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul, és a közös értékeket valló európai népek egysége éppen akkor mutatja meg erejét, amikor viszontagságokkal néz szembe.

„Európa tudta, hogyan léphet át a háborúk történetéből a regionális integrá-

ció legnagyobb példájává az EU létrejöttével. Ma ismét, az ukrajnai háborúra adott európai válasz az egység és a szolidaritás példája” – jelentette ki.

Szavai szerint ugyan nem minden konfliktus európai, de európaiként minden konfliktus „kihívást jelent a lelkiismeretünknek”. Aggodalmának adott hangot egyebek mellett a közel-keleti konfliktusok súlyosbodása, valamint az afrikai régióban a társadalmi, politikai és biztonsági helyzet romlása miatt.

A spanyol király az európai nemzeti parlamentek közötti együttműködés legmagasabb fórumának számító, évente egyszer megrendezett eseményt nyitotta meg. Francina Armengol, a spanyol parlament alsóházának (kongresszus) elnöke ezt követő felszólalásában kijelentette: a demokrácia megőrzésének bástyája és a kihívások megoldásának eszköze a párbeszéd.

„A minket összehozó alkalom megérdemli, hogy átgondoljuk helyzetünket a feszült és kényes nemzetközi helyzetben” – hangsúlyozta, kiemelve mind-

ezek közül az ukrajnai háborút, valamint az izraeli-palesztin konfliktust.

„Azért találkozunk, hogy tovább írjuk történelmünket, a közös felelősség, az egység és a szolidaritás történetét, hogy megerősítsük elkötelezettségünket a kollektív kihívásokkal szemben, és lerakjuk a közös horizont alapjait” – fogalmazott.

Pedro Rollán, a spanyol parlament felsőházának (szenátus) elnöke köszöntőbeszédében felidézte: míg a demokrácia Görögországból, addig a parlamentarizmus Spanyolországból ered, ugyanis az első parlamentet itt alapították meg 1188-ban Leónban. Kitért arra, hogy az elnöki konferencia az utolsó hivatalos esemény Spanyolország európai uniós elnökségi tisztségében, amelyet 2023 második félévében töltött be.

A 39 tagállami parlamenti kamarai elnök és 11 alelnök részvételével, valamint öt EU-tagjelölt és kilenc meghívott ország képviselőinek jelenlétében megrendezett esemény a tervek szerint kedden közös nyilatkozat elfogadásával zárul. (MTI)

A harmadik évszázadig nyúltak vissza

Közelebb hozzák a történelmet

A hét végén a Maros Megyei Múzeum a régészeti leletek által a régészeti és műemlékvédelmi világnap alkalmából egy adott történelmi korra próbált rávilágítani a mikházi régészeti parkban szervezett tevékenységek révén.

Gligor Róbert László

Újonc katonák kiképzését, harcászati alapszabályokat és katonák viselkedését követhették érdeklődéssel szombat délelőtt a Mikháza szélén gyülekező érdeklődők. Két asztalnál múzeumpedagógiai foglalkozást vezettek a múzeum munkatársai, egyiknél katonai ruházatot, a másiknál pajzsokat, nyilvesszőket készíthettek a gyerekek, míg egy homokrekeszben „ásatást” végezhettek, majd a „leleteket” megtisztíthatták, összeilleszthették. Egy másik asztalnál ókori nyilvesszőtípusokat lehetett szemügyre venni, és attól nem messze célba löni íjakkal. Hogy nem csupán játékszereket vehetett kezébe az ember, abból is kiderült, hogy egyes nyilak bizony át is ütötték a pajzsokat.

Itureus ruhákba öltözve

Az ókorban a mai Mikháza területén római katonai tábor állott, ahol egy Itureából (a mai Szíria és Libanon vidéke – a szerző megjegyzése) toborzott segédcsoport állomásozott, amely megőrizte a sajátos keleti harcmodor bizonyos elemeit. Az egyik sátor alatti kiállítóasztalnál a tőlük maradt tárgyakat, a mikházi ásatások alkalmával talált leleteket és azok rekonstrukcióját lehetett összehasonlítani. Az ókori keleti reflexijak csontmérévítői is előkerültek, ezek helyben készülhettek, hiszen egy helyi csontműhely nyomait is megtalálták itt a régészek, de találtak három, csontból készült nyilvesszővéget is, ilyet az egész ókori Dáciában szintén csupán három találtak. Ezekhez az íjakkal tartozó gazdag, mintegy 200 darabot

számláló nyilvesszőlelet is előkerült itt, de rábukkantak csúszásgátló saruszőkekre (a mai stoplik ókori elődje – a szerző megjegyzése) és lándzsahegyre is. Az itt állomásozó íjászok egy része lovas volt (ők a felderítésben és a kommunikációban kaptak szerepet), erre az itt talált lószerszámdíszek is utalnak. A rómaiak a germánoktól átvették a hosszabb kardot (spada), ami felváltotta az addigi rövidet (gladius), ezt egy övön viselték. Egy kard rögzítővasa és kopatója, továbbá az öv csüngődísz is előkerült, azokat is rekonstruálták a régészek, ahogyan egy spada tokját, a keleti csúcsos sisakot és az itteni egyik legrégebbi leletet, a pajzsdudort is, amely egyszerre védte a markolatot, és ütni is lehetett vele – mutatta be a Népújságnak a régészeti területen látható tárgyakat és foglalkozásokat Pánczél Szilamér, a Maros Megyei Múzeum osztályvezető régésze.

Külön érdekesség volt két pikkelypáncél, egyiket vásárolták, a másikat nemrég készítette a múzeum egyik munkatársa a Mikházán talált, századnál is több pikkely alapján. *Bíró Zsolt* harmadéves régész-hallgató ezekből írja dolgozatát, ezért lapunknak elmagyarázta: a pikkelypajzs nem római találmány, Krisztus előtt a nyolcadik században már használták, ismerték a görögök is, a kínaiak is, és számos alakban előfordul, készült fémből és bőrből is. A római korban a 2-3. századra volt jellemző, és a többi páncélhoz képest olcsóbb, könnyebben elkészíthető és javítható volt, ezenkívül jobb mozgásképességet biztosított a viselőjének.

A pikkelyruha nyakán nyitható fémlemez a harcos nyakszirtjét védelmezte, és a felöltést, levétést is lehetővé tette. A most készült darab lemezén Mars isten és Victoria istennő jelenik meg, a Mikházán talált lemez egy lótestű víziszörnyet ábrázol.

Felidéztek a római katonai táborokat

A szombati rendezvényről nem hiányoztak az ókori római katonai hagyatékot őrző marosvásárhelyi Milites Marisensis egyesület „katonái” sem, akik római legionáriusokat és a segédcsoport harcosait

Római katonákkal ismerkedhettek az érdeklődők

Fotó: Henn Attila

jelenítették meg. A légiók római állampolgárokból, főleg nehézgyalogosokból álltak, ezek képezték a hadsereg fő erejét, míg a segédcsoportokat a leigázott vagy behódolt népek köréből toborozták, és a határvidéken a feladatuk a felderítés volt, ill. az, hogy az ellenség betörésekor felfogják az első támadási hullámokat, amíg megérkezik a légiós katonák. A mikházi táborban főleg íjászok és könnyűlovasság állomásozott, dárdát és ovális pajzsot is használó itureus katonák szintén. A keleti határvidék többi állomásán is segédcsoportok szolgáltak, például Marosvécsen is lovas íjászok, Sónáradon pedig könnyűgyalogosok. Ezek magukkal hozták hazájuk sajátos harcmodorát és katonai eszközeit. Míg a legionáriusok vassisakot, szalagpáncélt vagy lánccinget, kardot és görbített négyszögű pajzsot viseltek, addig a segédcsoportok harcosai rézsisakot, lánccinget vagy pikkelypajzsot, íjat, dárdát és ovális pajzsot – mutatta be a katonák viselését az egyesület vezető *Fábián István*, hozzátéve, hogy ezen a napon abba szerettek volna bepilantást nyújtani, hogy milyen volt, hogyan működött kétezer évvel ezelőtt a római hadsereg. Ehhez nemcsak a viselet- és harcászati bemutatók szolgáltak, hanem hoztak katonai sátrat is, korabeli orvosi

Pajzsokat átütő, igazi nyilvesszőkkel is lehetett célba löni

Fotó: Gligor Róbert László

sérlemezni az akkori ízeket, hiszen a római konyhai receptek nem jegyezték le a mennyiségeket. A nyáron pedig folytatják a volt katonai tábor területén az ásatásokat – tudtuk meg.

Pánczél Szilamér úgy gondolja, hogy a 2013 óta Mikházán folyó régészeti kutatások egyre eredményesebbek. Kezdetben alig volt ismeretanyaguk erről a helyről, ma pedig ez az egyik legtöbbet kutatott kelet-erdélyi lelőhely. Ez egy Erdély-szerzte egyedi kutatópark kifejlesztését tette lehetővé a megyei múzeum és az azt fenntartó Maros Megyei Tanács révén. Itt kezdődött a képpé összeállni az a sokfajta tudás, amelyet az évek során régészek, geofizikusok, egyetemi hallgatók felhalmoztak a munkájukkal. Egy múzeum lényege egyrészt a kutatás, másrészt az eredmények bemutatása, ezért itt, Mikházán májusban lezárják a terület egy részét, és elkezdik nagy projektjüket, a megfelelő kutató- és bemutatóterek megépítését. Ez lehetővé teszi majd, hogy az itteni leleteket történetekbe, szinte mesébe ágyazva tudják bemutatni. Ugyanakkor fontos szerepet tölthet be a műemlékvédelemben, ezért nem véletlen, hogy a műemlékvédelmi világnapon éppen a műemlékeket és az azokat használó embereket helyezték előtérbe – fejtette ki lapunknak a régész.

Igy nézhetett ki az itt állomásozó segédcsoport egy harcosa

Fotó: Gligor Róbert László

Helyszíni kiállításokon lehetett megismerkedni az itteni régészeti leletekkel

Fotó: Gligor Róbert László

Külön utakon Maros megyében

Horățiu Suciú és Mara Togănel a PNL jelöltjei

A múlt hét végén jelentette be Ciprian Dobre, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) Maros megyei elnöke, hogy legnagyobb sajnálatára a helyi PSD nem volt hajlandó közös jelöltet indítani velük Maros megye tanácselnöki, illetve Marosvásárhely polgármesteri tisztségére.

Igy a PNL Horățiu Suciú szívbeszéd támogatja a Marosvásárhely polgármesteri székéért folytatott küzdelemben, a megye

tanácselnöki tisztségébe pedig Mara Togănel volt prefektust jelöli, ez azt jelenti, hogy külön indulnak a június 9-i helyhatósági választásokon.

Dobre azt állította, hogy ennek ellenére reméli, végül mégis közös nevezőre jutnak a szociáldemokratákkal.

„Azt hiszem, mindenki tudja, a projektünk az volt, hogy Marosvásárhelyért közös jelöltet indulunk. Úgy gondolom, ezzel megmutattuk volna érettségünket és azt, hogy

valójában minden, ami a marosvásárhelyi polgármester-jelöltség körül, ami a Maros megyei tanácselnök-jelöltség körül történik, az a marosvásárhelyiek, illetve a Maros megyeiek javát szolgálja. (...) Még mindig bizom abban, hogy sikerül Horățiu Suciú független jelöltet a marosvásárhelyi polgármesteri tisztségbe juttatni, és az Országos Állandó Bűró (BPN) ülésén elfogadott Mara Togănel támogatni az elnöki poszton a megyei tanács élére” – jelentette ki Ciprian Dobre.

A PNL Maros megyei elnöke hozzátette: a bűró egyetértett azzal, hogy a liberálisok ne indítsanak polgármesterjelöltet Marosvásárhelyen, hanem függetlenként támogassák Horățiu Suciú egyetemi tanárt.

Dobre szerint, bár a bűró jóváhagyása a Szociáldemokrata Párt nélkül induló kampányba a legmagasabb szinten folytatott megbeszélések után érkezett, azt, hogy Marosvásárhelyen közös jelöltet indítsanak, továbbra is elutasították. (mózes)

Két szerző, három kötet...

...négy megszólaló és számos könyvbarát töltött együtt hangulatos, tanulságos két órát április 18-án a marosvásárhelyi Studium HUB előadótermében. Sebestyén Péter *Aranymosás és Ősvigasztalás* című új kötetét, illetve Simó Márton nemrég megjelent regényét, *A boldogabb embert házigazdaként* Nagy László unitárius lelkész és a szerzőkkel beszélgető Nagy Miklós Kund szerkesztő mutatta be. Az immár tíz éve működtetett internetes honlapjáról (peterpater.com) is jól ismert csíkszenttamási plébános *Aranymosás* címmel napvilágot látott könyve újra a szerző publicisztikai vénáját mutatja fel, sajátos műfajmegnevezéssel, cetliként örökítve meg gondolatait, a médiából, olvasmányélményeiből és a közéletből kiragadott elmés, megszívlelendő, humoros, vitatandó, továbbgondolható rövid szövegeket, „szentenciákat”.

A kötet a 2021–22–23-as esztendőt cetlizi be ekképpen. Másik kötet, az *Ősbizalom* Sebestyén Péter papi szolgálatának egyik újabb fontos tanúsága. A *Kilenckeddek* alcímű azt jelzi, hogy a lelkész 2023-ban

Páduai Szent Antal ünnepét megelőző kilenc héten át a csíksomlyói kegytemplomban tartott tematikus beszédek, a tetszetős kiadványban ezeknek a szerkesztett változatát adta közre. Lélekhez szóló, a jót, szépet, igazat sugárzó hitvallás árad belőlük, az általánosítás mindig a minket körülvevő valóságból, egyedi életünk realitásaiból indul ki. Amint az újabb Simó Márton-regény, *A boldogabb ember* is. A cím Móricz Zsigmond közismert könyvére, *A boldog emberre* utal, de az Élő Székelyföld Munkacsoport és Egyesület tevékeny, íróilag ugyancsak termékeny, meghatározó egyénisége egy újabb kort s a Móricztól körülményeiben is különböző főhőst állít elé.

Az életrevaló székely ember, Jobb Gyurka, ahogy az író a hőst nevezi, szintén maga jelentkezett a beszélgetésre, de nem mélyszegénységéből keresi meg a tollforgatót, hanem úgy, hogy a rendszerváltás óta eltelt évtizedekben keményen dolgozva, az anyagi gyarapodás minden lehetőségét kihasználva, biztosnak tűnő egzisztenciát teremtett magának, és arról

van mondanója. Simó harminc beszélgetés során követte nyomon a beszélgetőtársával Erdélyben, illetve Magyarországon történeteket, és a saját tapasztalataival, gondolataival egybegyúrva, valóságot és fikciót egységbe hozva alkotta meg regényét. Úgy, hogy közben a mai írórsors, a honi magyar alkotók mostoha viszonyairól is képet formálva, rezignáltságát sem titkolva, el-elmereng. Abban viszont teljesen egyetért hősével, hogy „mindig, mindenekelőtt a legfontosabb a munka, s az, hogy az ember ne hagyja magát”.

A két szerző folyamatosan és több irányban is egyforma odaadással dolgozó „megszállott”, a köz, közösségünk fáradhatatlan szószólója, legfrissebb kötetek, amelyeket a rendezvény végén szorgalmasan dedikáltak, újabb kiadványaik megjelenését vetítették elő. Sebestyén Péter a 2024-es Cetlikkel is kötetben gondolkozhat, Simó Márton pedig bevallotta, már majdnem kész van következő regényével. Jövő ilyenkor biztos a mostanihoz hasonló eseményre számíthatunk a Studium HUB-ban. (N.M.K.)

A képen (balról) Simó Márton, Nagy Miklós Kund, Sebestyén Péter és Nagy László

Forrás: Élő Székelyföld Egyesület honlapja

Erdélyben turnézik a magyarországi Dalinda trió

DALINDA KONCERT TURNÉ

április 29. | hétfő | 19:00
Marosvásárhely, Bartók Béla terem | EHHA székház

április 30. | kedd | 19:00
Csíkszereda, Zengő tér

május 1. | szerda | 19:00
Kovácszna, Kovászna Művelődési Központ

Április 29. – május 1. között Erdélyben turnézik a magyarországi Dalinda trió. Az a cappella trió énekesnői – Nadasdy Fanni, Paár Julianna és Tímár Sára – mindannyian a magyar népzene elkötelezettjei. Zeneiségükben mégis arra törekednek, hogy a népdalokhoz szükséges hiteles, őszönös éneklési stílust modern formában, több szólamban, érzékenyen átdolgozva vigyék színpadra. Dalaik közös emberi tapasztalatokról szólnak, hiszen a népdalaink a mindannyiunkat érintő, kollektív érzések, gondolatok hordozói. Önkifejezésünk legtisztább forrása.

A formáció gondolata 2015-ben született meg. Számos nép- és világi zenei projekt élményéből, tapasztalatából, több év közös munkája során kristályosodott ki a Dalinda. A megalakulás óta két lemezt adtak ki, megfordultak a legnagyobb magyarországi koncerttermekben, külföldi fesztiválokon, 2020-ban pedig Indiában és a WOMEX-en is képviselték a folk a cappella műfaját. *Atjárók* című lemezük anyagát a Fitos Dezső Társulattal közösen készítették zenés táncszínházi előadást.

A Dalinda különleges előadása Marosvásárhelyen április 29-én, hétfőn 19 órakor kezdődik az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány székhelyén, a Sáros utcai Bartók Béla teremben.

Az elvárások szintje

Kuszálík Péter

Az utóbbi hónapokban a tan- könyvekről és az oktatásról szoltam; egyeseknek úgy tűnhet, hogy túl szigorúan. Szerintem nem, ugyanis ha „humorban nem ismerünk tréfát”, akkor az anyanyelvi oktatás kérdéseit sem volna szabad félvállról vennünk. Tanításban és (sz)oktatásban csak következetes munkával – szigorral és állandó ellenőrzéssel – lehet eredményt elérni. Mindent a maga idejében, a fontosabb dolgokat már óvodáskorban. Nemhiába mondják: János azt tudja, amit Jancsika korában megtanult. Ha a gyermeket nem szoktatják időben bilire, rendre és illemre, önállóságra meg a kötelessége teljesítésére, annak a szülő is kárát látja.

A „jó pap is holtig tanul”, meg a „gyakorlat teszi a mestert” közmondások serkentőleg hatnak, ilyenformán járulnak hozzá a tanulás sikeréhez. Az igényes ember különösebb nógatas nélkül is igyekszik és halad, a trehány nem törődik semmivel és lemarad. Szerencse, hogy a beszéddel és írással könnyebb a helyzetünk, de nem árt, ha időnként eszünkbe jut a hatvanéves költő alázata: „Még mindig tanulom a magyar nyelvet...”

A nyelvtant nyolc éven át tanulja

a gyermek, de ez nem azt jelenti, hogy minden tudást összekapart volna, ami a nyelvvel kapcsolatos; azt viszont kimondhatjuk: ennyivel már le lehet élni egy átlagos életet. Az igényesebbje viszont nem hagyja abba az írást és olvasást... stb.

Nem kell röstellkednünk, ha egy szó, kifejezés nem jut eszünkbe, vagy valamit helytelenül mondunk; de ha valakinek a munkája is megköveteli a figyelmet és hozzáértést, akkor iparkodnia kell, hogy ne maradjon szegényben. Szorult helyzetben pedig nem árt egy-egy jó mentő ötlet, miként azt a következő példa is igazolja. A földön fekvő mozdulatlan ember mellett két rendőr helyszínel, az egyik nézelődik, a másik körmöli a jegyzőkönyvet. „Hogy írják a járdát, jéval vagy el-ipszilonnal?” „Húzd le az útestre!”

A gyermekek is remekül feltalálják magukat, ha efféle bajba kerülnek. Kiskata „orrán pettyes kisfiú”-t emlegetett, amikor nem jutott eszébe a szeplős szó. A négyéves Ancsának még szűkösek voltak a román nyelvi ismeretei, ezért kézzel-lábbal magyarázta az előző napi, játszótéri balesetet: „fudzitá-fudzitá si bum”. Kányádi Sándor bá azonnal fölvetette a repertóriumába egy székely le-

gényke mondását: „vers az, amit mondani kell”. (Mondják azt még így is: „a vers olyan műfaj, amely-nél a sorok nem érnek a lapszél-ig”.)

A gyermekekkel elnézőbbek vagyunk, de az érettségig eljutottaktól elvárjuk, hogy tudjanak helyesen írni és épkézláb mondatokatban fogalmazni meg a mondatójukat. Az egyetemet végzettekkel szemben fokozottabb elvárásaink vannak. (A székely főváros polgármesteri hivatalától is elvárjuk, hogy ne tragumúráknak nevezzék a vásárhelyeiket, mert ha megteszik, akkor számíthatnak rá, hogy évenként többször is főlemlegetik nekik az efféle botlásokat.)

Százötven évvel ezelőtt még más idők jártak, akkoriban senki sem foglalkozott az uralkodók szellemi színvonalával, honfitársaink még abba is beletörődtek, hogy Ferenc Józsa magyar király alig néhány mondatot volt képes elmakogni az ország hivatalos nyelvén. Változtak az idők és követelmények, Schmitt Pálnak (2010. aug. 6-tól köztársasági elnök) többször is üzentek a korabeli sajtóban, hogy nem erőssége a magyar helyesírás. Két példát idézek. „Miközben Schmitt Pál köztársasági elnök az alkotmányba foglalná, hogy az állam köteles gondoskodni a magyar nyelv megővéséről és

ápolásáról, az általa jegyzett javaslatcsomag hemzseg a helyesírási hibáktól.” (hvg.hu, 2010. nov. 10.) Kicsivel később azt is kibogarszták, hogy egy hegyeshalmi étterem emlékkönyvébe írt mondatában két helyesírási hiba éktelenkedett: „Első álomfői látogatásom első álomásán. Köszönettel S.P. 2010. szept. 24.” (24.hu, 2011. márc. 20.) Mindezek miatt kínos magyarázatokba kellett bonyolódnia, s azt is ki kellett bírnia sírás nélkül, hogy helyesírási gyakorlófüzetet küldtek neki az elnöki hivatalba... Nem ezek az ügyecskék okozták az elnök bukását, hanem az, hogy 2012 januárjában súlyos plágiumgyanú merült föl vele szemben. „Schmitt Pál doktori disszertációjának nagy része [215 oldalból 180] szinte szóról szóra megegyezik egy bolgár sportoló által még a nyolcvanas években [francia nyelven] írt tanulmány szövegével.” (hvg.hu, 2012. jan. 11.) A sumakolás közel három hónapig tartott, végül az elnök lemondása (2012. ápr. 2.) tett pontot az ügyre. Azt hiszem, nincs meg semmilyen statisztikában, hogy – efféle módszerekkel élve – hol és hányan jutottak magas funkciókba... Tetszett az egyik hasonló esetről szóló kommentár: „Tolvaj vagyok – ismerte el a szlovák miniszterelnök, aki összeschmittelte a szakdolgozatát.” (444.hu, 2020. júl. 16.)

Minél magasabb szinten véte-

nek a szabályok ellen, annál féktelenebb a derű. (Ha Helyi Zseni tolla szalad meg a Hírharsónában, az nem okoz közröhejt, csupán csendes fejszóválást... Nekem szerencsem van, a Népművelési és Kulturális Minisztérium korrektoari vigyáznak rám. Köszönet és hála a gondosságért!) Idén januárban új-fent végigszaladt egy gúnyos kacajhullám a Kárpát-medence kies berkeim: a „Kásler Miklós vezette Magyarságkutató Intézet tévesen idézte a Himnusz első sorát, épp a magyar kultúra napján, amit a Himnusz keltezése miatt tartanak január 22-én.” (444.hu, jan. 24.) 'Isten áldd meg a magyart' helyett ez jelent meg: „Isten áldd meg a magyart”. Nem mindegy! Ha ezt a hibás mondatot egy óvodai faliújságon fedezik fel, akkor csak egy embernek kellett volna pironkodnia. Így viszont egy nagyobb közösség becsületére vetült árnyék. Merthogy: a Magyarságkutató Intézet feladatai közé tartozik „a magyar nyelvi tankönyvprogram fejlesztésében való részvétel, nyelvészeti szakmai alapvetése kidolgozása (...), az anyanyelvi készséget fejlesztő általános iskolai nyelvtankönyvek szakmai alapvetése kidolgozásának összehangolása a magyar kultúra egészével”.

Idén januárban idéztem Reményik Sándor versét: „Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek” – kár, hogy ezt Kásler Miklós birtokán nem tartják fontosnak...

Nagyernye

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Eredményekből és tervekből nincs hiány

(Folytatás az 1. oldalról)

A felsorolás nem ért itt véget, hozzá kell tennünk, hogy a polgármesteri hivatalban működik az online ügyintézés, az idén várhatóan befejeződik a katasztravezési és telekkönyvezési program uniós alapokból, a mestertervben szerepel az ivóvíz bevezetése és PNRR-s alapokból a szennyvízhálózat kiépítése Iklandon, Székelykálban és Székesen – amire megteremtették a feltételeket –, és befejezték a székesi művelődési ház teljes felújítását – sorolja a további eredményeket.

A megvalósult terveken túl egy sor pályázatot nyertek, készítettek elő és nyújtottak be az utóbbi időben, így például nagyernyei és sáromberki utcák aszfaltozására, egy multifunkcionális művelődési központ építésére Ernyében, a földgáz bevezetésére Iklandon és Székesen, hulladékudvar, napelempark, elektromos töltőállomások kiépítésére, a polgármesteri hivatal energetikai korszerűsítésére.

– Mindezért a jelenlegi vezetőség nagyon megdolgozott, és mivel a szalagot átvágni is mi

János Ferenc polgármester

Fotók: Nagy Tibor

szeretnénk, Siklódi Csongor alpolgármesterrel úgy döntöttünk, hogy egy újabb megbízatást is elvállalunk, ha a lakosság is mellénk áll – nyilatkozta János Ferenc polgármester.

A megújult székesi kultúrotthon

Fotó: archív

Gazdag örökség, tevékeny fiatalok

Porkoláb Levente református lelkész közel egy negyedszázad óta gondozza lelkiekben a sáromberki református gyülekezetet. Amíg a tágas, kellemes hangulatú gyülekezeti házban elbeszélgetünk, az ötvenes éveiben járó lelkésznek a bizakodó mosoly nem tűnik el az arcáról.

Gyermekkori emlékei a Küküllő menti Bonyhához kötődnek, teológiai tanulmányait a rendszerváltás utáni évek kellemes hangulatában, a lelkesedés, a fellendülés időszakában végezte. Dányánban kezdte a lelkési szolgálatot, majd rövid idő után Csiha Kálmán püspök Nyárádtőre helyezte át. Ebből az időszakból is a szépre emlékezik, a házasságkötésükre, lányuk és fiuk

születésére... Nyárádtőről került Sáromberkére, Nagy Géza tiszteletes nyomdokaiba, aki 41 éven át szolgálta a gyülekezetet, amelynek 130 év alatt mindössze négy lelkipásztora volt.

– Jelenleg 660 lélekből áll, amikor átvettem, valamivel nagyobb volt, azóta a folyamatos kivándorlás apasztja – gondolkozik el egy pillanatra. Bár sokan rájönnek, hogy nem is vált be a számításuk, és vannak, akik visszajönnek, másoknak már külföldön születik, ott jár iskolába a gyermekük, és a legtöbben Németországban, Angliában maradnak. Akik pedig beköltöznek a faluba, reggel elmennek, este hazajönnek, és bezárják a kaput, számukra ennyiből áll, hogy sáromberki illetőségük. Ugyanakkor vannak olyanok is, akik minden tevékenységbe bekapcsolódnak, segítőkészek, és láthatóan jól érzik magukat ebben a környezetben. Büszke vagyok rájuk, hogy ennyire átérzik a település lüktetését, dinamikáját – tereli jó irányba a beszélgetést.

– Gondolom, hogy van mibe bekapcsolódnia, hisz a gyülekezeti háznak a megléte is arról árulkodik, hogy a templom javítása miatt a kellemes hangulatú helyiségben tartott istentiszteleteken túl is szükség

volt, van erre az épületre, ahol én magam is több rendezvényen vettem részt.

– A Teleki család révén olyan gazdag örökségünk maradt épületekből is (a tágas barokk templom, a kastély, a kriptá, a felekezeti iskola, a paplak), ami az utódokat is kötelezi, nem beszélve a szellemi örökségről, amit az Afrika-kutató Teleki Samu és a könyvtáralapító kancellár, Teleki Sámuel ránk hagyott; vannak falubeliek, akik gyermekként a kastély utolsó legfiatalabb lakóival egy iskolába jártak, és a családra mint közeli ismerősökre nagy szeretettel emlékeznek. Öröndetes tény, hogy új tulajdonosának köszönhetően a kastély megújult, megszépült, tetszetős lett kívül-belül, sokan megállnak és megcsodálják.

– Hogyan született a gyülekezeti ház építésének ötlete?

– A Teleki Sámuel egyházmegyei kórustalálkozó szervezőjekor Sáromberkére több mint négyszázan jöttek el. Gyönyörű emlékeim vannak, amikor az általános iskolától vagy a kastély udvarától három-négyszáz ember népviseletben vagy a kórusuk hagyományos öltözkézésében felvonult, elől a fúvószenekarral, és a kiváló akusztikájú templomunkban csodálatosan énekeltek. Utána kö-

„Ütlevelet” kapott az új óvoda

Játszóter az új óvoda mögött

Az Apafi Mihály Általános Iskola szomszédságában felépült új, korszerűen felszerelt, hosszított programú, 80 férőhelyes óvoda a romániai Közoktatás Minőségét Biztosító Ügynökségtől megkapta a működési engedélyt, így ősztől már az iskolahálózatba beleválva fogadhatja a gyermekeket.

Az igazgatókkal – Borbély Lajos és Ferenczi Imola – együtt tekintettük meg az EU-s alapokból felépített emeletes óvodát, amely jó ízléssel kialakított környezetével és belső tereivel igazi esztétikai élményt nyújt. A tágas csoporttermek színes bútorzattal csalogatják belépésre még a felnőttet is, a délutáni alváshoz szükséges könnyű matracokat szekrény rejti, hogy a belső tér nagyobb, játékosra, sportolásra alkalmas legyen. Helye van a díszteremnek, az orvosi rendelőnek, a logopédiai teremnek, a konyhának, az étkezőnek, a gyermekméretű mosdóknak, a barátságos csoporttermeknek, ahol szemet gyönyörködtető a belső tér minden részlete. És milyen lesz, ha az óvodai termekké át-

alakított iskolai osztályokból az oktatást, a játékot elősegítő díszítőelemek és eszközök is átkerülnek!

Az épület udvara egy igazi játszótér, az ügyességet fejlesztő játékos bútorzattal, amelyek alatt az esést tompító műanyag lapokkal vonták be a teret.

Miközben az igazgatókkal bejárjuk az új épületet, arra gondolok, hogy milyen nagyszerű érzés lesz Nagyernyében óvodásnak lenni, és megnyugtató a szülők számára, hogy a munkanap végéig korszerű, esztétikus, kényelmes, szép környezetben, felkészült óvónők, dadusok gondjaira bízhatják gyermeküket. Így kell, így érdemes jövőt építeni, ha lesz kinek!

Őszől az új épületben kezdik az évet

vetkezett a kínálás, de szinte mindig szeles, esős volt az idő, ekkor került fel egy gyülekezeti ház építésének az ötlete. Egy építkezési cég biztatására és támogatásával hozzáfogtunk a munkához, és anélkül, hogy éreztük volna a terhét, az emeletes épület végül is elkészült; a fiatalok is szívesen veszik birtokukba.

– Kívülről is látszik, hogy folyamatban van a templom felújítása. Milyen szakaszban van a munka?

– Azt reméltük, hogy ott tudjuk tartani az ideai konfirmációt, de erről le kellett mondanunk, reménykedünk, hogy az év végére befejeződik.

– Hányan konfirmálnak az idén?

– A múlt évben 15-en voltak, az idén május 12-én öten lesznek. A következő évben már népesebb a csoport, 2025-ben 11 fiatal tesz fogadalmat. A konfirmáció után az ifjúsági csoport tagjaihoz csatlakoznak, és bekapcsolódnak a különböző tevékenységek szervezésébe. Fiataljaink mozgékonyak, sok mindennel meg lehet bízni őket, ilyen volt legutóbb az általuk kezdeményezett húsvéti rendezvény, amelyre a gyermekek jöttek el, és nemcsak a gyülekezeti teremben, az udvaron is tartott a program.

Ezenkívül ifjúsági találkozókat kezdeményeznek, más

gyülekezetekben szervezett találkozón, nyári táborokban vesznek részt. Aktívan bekapcsolódtak az IKE Váltás irányítói országos programjába, foglalkoznak a vallásörökség korosztályos Shalom néven kilenc tagú ifjúsági keresztyén zenekaruk van, összeforrt csoport, amelynek tagjai közösségi rendezvényeken és más helyszíneken lépnek fel, ahol a sáromberki gyülekezet hírére népszerűsítik – mondja a lelkész, majd megtekintjük a felújítás alatt álló templomot, amelynek a belső falai is már megszüpültek.

Megújult a szépen ívelt torony

Közösen kitakarították!

Több százan dolgoztak a tiszta Maros-partért

Április 20-án a Marosvásárhelyi Rádió ismételtén megszervezte a Közösen kitakarítjuk! névre keresztelt eseményét, amelyen 600-700 résztvevő egy 10 kilométeres szakaszon megtisztította a Maros-partot. Szász Attila, a Marosvásárhelyi Rádió főszerkesztője, az esemény főszervezője lapunknak elmondta, hogy mintegy 10 tonna szemet gyűlt össze, aminek 70-80%-a építkezésből származó hulladék és bútordarab, vagyis olyan szemet, amit egyes emberek szántszándékkal visznek ki és dobnak el a Maros-parton.

Nagy-Bodó Szilárd

Az önkéntesek a vízből is gyűjtöttek hulladékot, illetve az eseményen részt vett a horgászegyesület is, ezzel is ellensúlyozva azt, hogy vannak olyan halászok, akik „otfellejtik” a szemetet a Maros-parton. Természetesen ez a hulladék nemcsak a horgászokat, hanem a piknikezőket is terheli, akik nem mindig viszik magukkal a kiürült zacskókat, üvegeket, hanem otthagyják, annak ellenére, hogy visszavinni már könnyebb lenne.

A Közösen kitakarítjuk! kapcsán mindenképpen örömhír, hogy egyrészt egyre kevesebb a szemet, másrészt évről évre többen érdeklődnek az esemény iránt, ami azt mutatja, hogy az embereket érdekli a környezetvédelem, és nem a szemetet szeretnék nézni a Maros-parton, mutatott rá Szász Attila, hozzátéve, hogy a kezdeményezés mozgalommá vált, hiszen szombaton a Gyergyói-medencében is szerveztek a Közösen kitakarítjuk! mintájára egy eseményt. A főszervező arról is beszélt a rendezvény végén,

hogy a különböző programok iránt, mint például kajakozás és slackline, szintén nagy volt az érdeklődés, a zsíros kenyeres sátonál pedig jó hangulatban gyűltek össze a résztvevők.

Látni kell azt is, hogy azok, akik részt vesznek a Közösen kitakarítjuk! eseményen, nem dobják el a szemetüket a Maros-parton, a cél pedig nem az lenne, hogy mások szemetét szedjük össze, hanem az, hogy felhívjuk a figyelmet a környezetvédelemre, és hogy neveljük az embereket, fogalmazott Tóth Andrea, az Ecolect Maros Fejlesztési Társulás ügyvezető igazgatója. Meglátása szerint a múlt év végén elindított RetuRo rendszer képes ösztönözni arra az embereket, hogy a palackokat ne dobják el a természetben, hanem vigyék el a gyűjtőpontokra, azonban ez minden hulladék esetében így kellene működjön, nem csak akkor, amikor valamilyen anyagi érdek is társul hozzá. Fontos tudni, hogy a szenny-

yezett hulladékot, ami például a folyóból jön, nem lehet újrahasznosítani, ezért is fontos a kukába dobni, lehetővé téve, hogy ismét nyersanyaggá lehessen alakítani, és ezáltal visszakerüljön a körforgásba, nyomatékosította Tóth Andrea.

De nemcsak palackokat gyűjtöttek a résztvevők, volt, aki zuhanyzókabint szedett össze a mező közepéről, mások több zsák szemetel tértek vissza az útkről. A megkerdezett résztvevők egyetértettek abban, hogy tenni kell a környezetvédelemért, ők pedig a hétköznapiakban is mindent megtesznek ennek érdekében, ugyanakkor fontosnak tartják a Közösen kitakarítjuk! eseményt is, mert meglátásuk szerint a takarításon túl a közösségépítésről és a figyelemfelhívásról is szól.

Az emberek közötti kapcsolatok kialakítását és az ügy melletti, nemzetiségeken túlmutató kiállást emelte ki Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere is, aki idén is részt vett a Közösen kitakarítjuk! on.

Az előjáró arról is beszélt a Népszágnak, hogy jövő év végére elkészülhet a kerelőszentpáli szemétválogató központ, amelynek eredményeképpen csökkenhet a városban a szemétdíj, illetve ezáltal lehetőség nyílik arra is, hogy az emberek elszállítsák az építkezési hulladékot. Ha már valaki veszi a fáradságot, hogy a szemetét bete-

Fotók: Nagy Tibor

gye az autóbába, akkor az ne a Maros-partra vigye, hanem a szemétválogatóhoz, ott ingyenesen átveszik, emelte ki a polgármester.

Nem mellesleg Marosvásárhely területének 60%-án már szelektíven gyűjtik a szemetet, és tervben van a rendszer bővítése, de ez egy időigényes folyamat. A városban sok éven át nem történt semmi, és lehet, hogy most sokaknak úgy tűnik, hogy mindenhol csak építőtelepek vannak, de el fognak készülni a munkálatokkal, és megújul a város, azonban a fejlődéshez időre is szükség van, mondta Soós Zoltán.

Megtisztult a Maros-part, és az utóbbi években egyre tisztább lett Marosvásárhely is, mondta Frunda Csenge, az RMDSZ marosvásárhelyi frakcióvezetője, aki azt is elismerte, hogy az elmúlt mandátum során voltak olyan időszakok, amikor nem működött a városban a szemétszállítás, de sikerült megoldani a problémákat, és reményeik szerint a jövőben nem kell hasonlókkal szembesülni. A frakcióvezető üdvözölte a Közösen kitakarítjuk! eseményt, amelyen elmondása szerint minden évben részt vesz, az idén is több zsák szemetet szedett össze a Maros-partján. Nemcsak egy nap kell környezettudatosnak és felelősségteljesnek lenni, erre a mentalitásra a hétköznapiakban is szükség van, akár úgy, hogy szelektíven gyűjtjük a hulladékot, akár azáltal, hogy nem vásárolunk olyan ruhákat, amelyek csak egy szezonat bírnak ki, vélekedett Frunda Csenge.

A Közösen kitakarítjuk! során a Maros-parton túl egy barakkot is megtisztítottak a résztvevők, ahol évtizedekig egy ember lakott, aki tavaly távozott el az élők sorából. Fekete Zsolt „Lovacska” arról számolt be lapunknak, hogy a takarítás után egy fertőtlenítést is tervbe vettek, a cél pedig az, hogy egy közösségi teret alakítsanak ki, ahova az emberek eljárhatnak például piknikezni.

Látni kell azt is, hogy az épületeken túl egy városba a turistákat a szabadidős tevékenységek is vonzzák, erre pedig remek lehetőséget kínál a Maros-part, persze abban az esetben, ha az oda kilátogatók nem szemétkupacokat látnak, mondta Dana Matic, a Visit Maros Egyesület munkatársa. Elmondása szerint a Maros-part akkor tökéletes, ha tiszta, ki van világítva, és nem ártana egy kerékpárút sem. Egy ilyen turisztikai helyszínből pedig a vállalkozók is tudnának profitálni, hiszen akár egy kajakkölcsönzőt is be lehetne indítani. Kereslet mindenképpen van a tiszta és rendezett zöldövezetre, illetve az ott megtalálható további lehetőségekre, Marosvásárhely pedig ki kell használja azt a természet adta előnyét, hogy a határában folyik el a Maros, nyomatékosította Dana Matic.

Összességében nézve az idei Közösen kitakarítjuk! is nagyon sikeres volt, és a magas résztvevőszámon túl szintén jó hír az, hogy csökkenően van a hulladékmenyiség. Ez persze nem azt jelenti, hogy jövőben már nem lesz mit gyűjteni, de bízunk benne, hogy egyre kevesebb lesz – mondta Szász Attila, hozzátéve, hogy a tudatosítás egy hosszú folyamat, de már látszik a pozitív irányú elmozdulás. A tervek szerint a Marosvásárhelyi Rádió jövőben is megszervezi a Föld napja alkalmából akcióját, a Közösen kitakarítjuk!-at, vegyenek részt akkor is, és addig is óvják a környezetet, és vigyázzanak a tisztaságra!

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Több Google-szolgáltatás is fizetőssé válhat

Nincs ingyenebéd, mondja ki a mikroökonomia első tétele. Ez pedig egyre inkább viselkedés az online térben is. A szolgáltatók ugyanis egyre kevésbé elégednek meg az emberek adataival, azzal, hogy személyre szabott hirdetésekkel tudják őket bombázni, konkrét anyagi bevételre is szert akarnak tenni az általuk kínált szolgáltatásokból. Persze a felhasználó választhatja azt, hogy márpedig ő nem fizet elő, viszont abban az esetben élvezhetlenné válik az adott funkció. Elég csak a YouTube-ra gondolni, ahol már az sem ritka,

hogy egy zeneszámot háromszor is megszakit az algoritmus, mert be kell dobni a reklámat. Arról pedig nem is beszélve, hogy egy hosszabb videó megnézése lehet, hogy másfél-szer annyi időbe telik a beékelt hirdetések miatt. De vannak más példák is, mint például a DeepL online, mesterséges intelligencia alapú fordítóprogram. Ha nagyobb mennyiségű szöveget akarunk lefordítani, akkor egy idő után fogja kérni az előfizetést, ellenkező esetben nemes egyszerűséggel nem teljesíti a feladatot. A sorból pedig nem lehet kihagyni

az OpenAI ChatGPT-t sem, amely akkor tud igazán jó válaszokat adni, ha előfizetünk rá.

Most pedig úgy tűnik, hogy a Google is belép a sorba, ugyanis a jövőben a mesterséges intelligenciás keresőfunkciók előfizetéses csomag részét képezhetik. Ha pedig őszintén, elfogulatlanul körülnézünk a keresőmotorok piacán, tapasztaljuk, hogy azt a Google magabiztosan uralja. Ebből következik az is, hogy az emberek jelentős része majd itt fogja igénybe venni a mesterséges intelligencia alapú keresést is, és ha kell, akkor fizetni is fog érte, mert a Google-t szokta meg. Erre még rátesz egy lapáttal az is, hogy valóban hasznosnak és intuitív-nak ígérkezik a Google mesterséges intelligenciája.

A vállalat egy olyan MI-t (AI) fejleszt, amelynek az egyik fontos eleme a keresési generatív élmények nevű funkció. Magyarul arról van szó, hogy a keresési eredmények kiegészülnek a mesterséges intelligencia által írt szöveges válaszokkal. Ezt a szolgáltatást a Google már több mint egy éve bejelentette, de csak egy pár kiválasztott feliratkozó kísérletezhetett vele. Csak az utóbbi időben kezdtek el bevezetni egyre több

felhasználónál. Ez nem azt jelenti, hogy most már bárki számára elérhető, viszont ezek után minden bizonnyal már nem kell sokat várni arra sem. A történetben viszont jöhet egy csavar, ugyanis a Google azt mérlegeli – a Financial Times értesülései szerint –, hogy fizetőssé teszi ezt a szolgáltatást. Ha hinni lehet az értesüléseknek, akkor egy 20 dolláros csomag részeként tennék elérhetővé, amit Google AI Premium néven vezetnének be, és a keresési generatív élmények nevű funkció túl tartalmazná a hozzáférést a Google chatbotjához, illetve Gemini Advanced hozzáférést is biztosítana.

Meg nem erősített információk szerint a Google azzal magyarázza a keresési generatív élmények nevű funkció fizetőssé tételét, hogy az nagy számítás kapacitást igényel, így több és erősebb szerverre lehet szükség. Jó hír azonban, hogy a hagyományos és a legtöbb ember által kedvelt keresési funkciót nem érinti ez a változtatás, az marad ingyenes.

Valamelyest érthető, hogy a Google fizetőssé tenné a keresési generatív élmények nevű funkcióját, viszont az már bosszantó részlet, hogy ha valaki előfizet, attól még találkozna hirdetésekkel. Azok eltüntetésére is tervez a Google egy másik, értelemszerűen több pénzbe kerülő csomagot, írja cikkében a Financial Times.

Egyelőre semmi nincs köbe vésve, ezek jelen állás szerint feltételezések. Azonban az tagadhatatlannak tűnik, hogy a Google ténylegesen mérlegeli a keresési generatív élmények nevű funkció fizetőssé tételét, a végső döntésre pedig nagy valószínűséggel már nem kell sokat várni.

Google-kereső, illusztráció

Forrás: Google

Néhol az Apple azért fizet, hogy legyen vége a lassításos botránynak

Hét évvel ezelőtt robbant ki a „batterygate” néven hírhedtté vált botránnyal, amely során régebbi iPhone-modellek tulajdonosai azzal vádolták az Apple-t, hogy szándékosan korlátozta a telefonjaik teljesítményét, csupán azért, hogy a felhasználóknak ne legyen más lehetőségük, mint végül újat vásárolni. A vállalat elismerte a korlátozást, de azzal magyarázta, hogy mindössze az volt a célja, hogy a készülékek akkumulátorait kíméljék. Innen származik a batterygate elnevezés is. Azt nem tudni, hogy valóban jobban bírták-e az akkumulátorok, mint a korláto-

zás előtt, de az tagadhatatlan, hogy a gyártó valahogy „elfelejtette” említeni a lassítást, amikor az iOS 10.2.1-ben bevezette az új energia-gazdálkodási rendszert. Az Apple végül bocsánatot kért az átláthatóság hiánya miatt, és 2018 végéig csökkentette az iPhone-ok akkumulátorcseréinek árát. Viszont – érthető módon – ez kevés volt a felhasználóknak, illetve a vállalat érvelése a bíróságokat sem tudta teljességgel meggyőzni. Érdekes, hogy az Apple soha nem ismerte be, hogy hibázott, illetve újabb és újabb szinteken fellebbez, de nagyon úgy fest, hogy több mint

6 év elteltével már nagyon unja a batterygate ügyet. Éppen ezért időről időre komoly összegeket hajlandó arra áldozni, hogy az ügy végre lecsengjen. Nem korrupcióra, megvesztegetésre kell gondolni, hanem arra, hogy például kifizetett 500 millió dollárt egy, az Egyesült Államokban folyó csoportos per rendezésére. Továbbá nem is olyan régen Kanadában egyezett bele egy ottani csoportos kereset kifizetésébe, amelynek értéke 14,4 millió kanadai dollár. Ahhoz, hogy valaki kapjon az utóbbi említett összegből, kanadai lakosnak kell lennie, és rendelkeznie kell egy iPhone 6, 6 Plus, 6S, 6S Plus és/vagy iPhone SE (első generáció) készülékkel, amelyen iOS 10.2.1, illetőleg annál újabb operációs rendszer fut. Az iPhone 7 és 7 Plus modellek tulajdonosai is igényt tarthatnak egy részre abból a 14,4 millió kanadai dollárból, amit az Apple kifizet, ha a készülékükre iOS 11.2 vagy újabb verzió volt telepítve vagy letöltve 2017. december 21-e előtt. Az ügyben eljáró Rochon Genova LLP ügyvédi iroda szerint minden érvényes követelést benyújtott felhasználó 17,5 és 150 kanadai dollár közötti kártérítést fog kapni. A kifizetések pontos összege nagyban attól fog függni, hogy hány kérelem érkezik. Fontos hozzátenni, hogy a perdokumentumok értelmében az Apple minden állítást tagadott, a megegyezés pedig nem azt jelenti, hogy a vállalat beismerte volna a véttségét. Az említett összeg kifizetése vi-

Lassú Samsung, illusztráció

Forrás: asurion.com

szont lehetővé teszi az Apple számára, hogy megússza a további pereskedéssel járó többletidőt, illetve költségeket, nem utolsósorban pedig kiküszöbölje a folyamatosan felmerülő negatív sajtóvisszhangokat, amelyek egészen biztosan nem tesznek jót a vállalat megítélésének. Vagyis a techóriásnak már csak azért is megérte, hogy a zsebébe nyúl, mert ezzel el tudja kerülni az imázsrombolást. Továbbá pedig nem kell sajnálni őket, mert az összeg számukra aprópénz. Ne felejtsük el, hogy az Apple a vállalatok közül a legnagyobb mennyiségű készpénzen ül. Ezzel kapcsolatban pedig több vitás pletyka is napvilágot látott, melyek szerint a vállalat kifogyott az ötletekből, ezért nem tudja elkölteni a rendelkezésére álló pénzt, vagy legalábbis annak egy részét.

Ami pedig a batterygate-t illeti, nem kizárt, hogy nem ez az Apple egyetlen ilyen vitás ügye. Vannak arról szóló híresztelések, hogy más termékek esetében is eljárták a szándékos lassítást, vagy valamilyen problémát idéztek elő annak érdekében, hogy a felhasználók kénytelenek legyenek új eszközt vásárolni. Ez nem mentség számukra, de tisztában kell lenni azzal, hogy ebben a kérdésben nemcsak a Cupertino-i vállalat sáros, hanem más cégek is. A Samsung esetében hivatalos szervek is kimondták, hogy szándékosan lassították a régebbi telefonjaikat, valamint most is a közbeszéd és a felhasználói tapasztalat tárgya, hogy 2-3 éven belül a csúcskategóriás (egyben megregrága) dél-koreai telefonok látványosan veszítenek a teljesítményükből.

iPhone 6, illusztráció

Forrás: Apple

Kézzel-lábbal

Bálint Zsombor

A Rapid elleni győzelem után kapitális fontosságú lett volna megnyerni a CSU Craiova elleni mérkőzést a Sepsi OSK-nak, hogy valós esélye legyen európai kupaszereplésre jogosító helyen végezni. A szentgyörgyi játékosok azonban mintha megijedtek volna attól, hogy szinte alig maradtak a keretben (a pótkapus kivételével csupán három felnőttcserejük volt a kispadon), de nem segített az improvizálás sem a középpályán, Alimivel védekező középpályásként. Az is igaz, hogy durva játékvezetői hiba után szerzett vezetést az ellenfél, s ezzel egészen más lett a folytatásban a meccs, ám el kell ismerni, hogy a Craiova ezúttal jobban játszott.

Az első féldíj nem csupán a fociról, hanem a kézilabdáról is szólt. A vendégek erősen belekezdtek, és az első szöglet után vezetéshez jutottak, Marković azonban kézzel segítette Maldonado elé a labdát, akinek a lövése Niczulyról a keresztléc segítségével a hálóban kötött ki (0-1). Öt percig vizsgálták a videósobában az esetet, holott első perctől világos volt, hogy a labda Marković felső karjának alját, könyökét érte, és a mozdulat szándékos volt, mégsem hívták oda Marian Barbu játékvezetőt, hogy nézze újra. Aztán a következő támadásnál (ami hat perccel később történt), egyenlíthetett volna az OSK,

Maldonado ugyanis ököllel ütött bele a labdába, s noha legalább három méterre volt tőle, azaz nem lehet közelről érkezőnek értékelni a labdát, a videósobában ismét vétkesnek ítélték meg a nyilvánvaló kezezet. Ha ekkor megadják a tizenegyest, egyenlíthetett volna az OSK, és taktikailag ismét ugyanaz az alapállás, csak hogy a Craiovának így lehetősége volt gyors kontrákat vezetni a kitámadó OSK ellen, és a 26. percben Vlădoiu beadását a berobbanó Ivan az ötösről a kapuba küldte (0-2). A 37. percben kompenzálásként kapott büntetőt az OSK, ekkor Ștefănescu emelte a közvetlen mellette álló Badelj könyökére a labdát. A vétkes kezezet iskolapéldája, ám ezúttal a játékvezetői iskolában a kezezet címszónál hiányzó videóbíró kartársak úgy vélték, visszaadják a tévedést. Ștefănescu értékesítette is a büntetőt (1-2), csak hogy ekkor már Craiova előnyben volt, és egészen más így taktikailag a meccs... A felszabadultabban játszó vendégek a szünetig pedig még két nagy helyzetet kihagytak: előbb Marković lövése az ötös sarkáról Ștefan hátáról szögletre pattant, majd Crețu közeli fejesét tolt a fölé Niczuly nagy reflexszel.

Szünet után, ahogy várható volt, az OSK próbált kezdeményezni, de csupán Ciobotariuban láttuk azt a tüzet, ami eredménnyel kecsegtett volna. A támadások építésében nem

A CSU Craiova támadó középpályása, Houri megszerzi csapata harmadik gólját

Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

tudták meglepni Craiovát, s a vendégek ellentámadásból növelték az előnyt: a 68. percben a szerencsésen Houri elé pattanó labdát a Craiova középpályása a jobb felsőbe küldte 11 méterről, enyhén jobb oldalról (1-3). Ez pedig végleg elvette a hazaiak kedvét, akik már csak tessék-lássék támadtak, rengeteg labdát veszítettek, amelyekből sorra jöttek a vendéghegyzetek. A 73. percben Koljić egyedül tört be az ötös sarkáig, de Niczuly blokkolta, a 76. percben Cîmpanu nem találta el a tizenhatos közepéről az üres kaput, a 85. percben pedig ismét Niczuly blokkolta a kiugró Koljićot. A 90+1. percben Niczuly jött ki húsz méterre, lekéste a labdát, Baiaram azonban a kapufa mellé gurított. Az OSK részéről csupán két szépítési lehetőséget említhetünk meg. A 85. percben Șafranko kapufa mellé tartó fejesét

ütötte ki Popescu, míg a 88. percben Varga Roland lőtte bele egész közelről a craiovai kapusba.

Persze, ismét fel lehet tenni a kérdést, hogy ki a hibás azért, hogy játékosok nélkül maradt az OSK kerete? Hogyan történhetett meg, hogy Francisco Junior elküldése után nem hoztak senkit helyette? Hogy Ion Gheorghe elküldésekor nem jött senki? Hogy miután Rodriguez és Bălașat kizárták a keretből, semmit sem lépett a klubvezetés? (Azt ugye senki nem hiszi komolyan, hogy az utóbbiakra azért nem számít Storck, mert a fiataloknak akar lehetőséget adni? Pedig Matei és főleg Păun sérülése után bármelyikük milyen jól fogott volna most.)

Így, ezzel a vékony kerettel pedig igen csekély az esély az első három között végezni, különösen, hogy most egy hét alatt két mérkőzés kö-

Jegyzőkönyv

Szuperliga, felsőházi rájátszás 5. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – CSU Craiova 1-3 (1-2).

Sepsiszentgyörgy, Sepsi OSK-stadion. Vezette: Marian Barbu (Fogaras) – Valentin Avram (Bukarest), Stelian Slabu (Brassó). Tartalék: Andrei Moroșă (Ploiești). Ellenőr: Dan Berbecaru (Rm. Vâlcea). Videóbíró: Ionuț Coza (Cernica). Segéd videóbíró: Iulian Dima (Bukarest).

Sepsi OSK: Niczuly – Oroian (81. Rența, Ciobotariu, Kecskés, Fl. Ștefan, Kallaku (74. Aganović), Alimi, Varga K. (64. Șafranko), Dumitrescu (74. Varga R.), Ștefănescu, Debeljuh. *CSU Craiova:* L. Popescu – Vlădoiu, Maldonado, Badelj (87. Zajkov), Bancu (73. Ndong), Crețu, Mekvabisvili, Baiaram, Houri, Ivan (73. Cîmpanu), Marković (63. Koljić, 87. Mateiu).

Gólszerzők: Ștefănescu (38. – büntetőből), illetve Maldonado (11.), Ivan (26.), Houri (68.).

Sárga lap: Ștefănescu (37.), illetve Bancu (24.), Houri (33.), L. Popescu (89.).

vetkezik, és nincs lehetőség senki pihentetésére. Szerdán este az FCSB-t fogadják, vasárnap pedig a Kolozsvári CFR-hez látogatnak. Ahhoz pedig, hogy az esély megmaradjon, két győzelemre lenne szükség.

Felsőházi tabella

1. FCSB	5	4	1	0	8-3	45
2. CSU Craiova	5	3	0	2	8-7	34
3. FCV Farul	5	3	1	1	10-5	32
4. CFR 1907	5	1	1	3	7-10	31
5. Rapid 1923	5	0	1	4	5-11	29
6. Sepsi OSK	5	1	2	2	5-7	27

Alsóházi ranglista

1. Oțelul	5	4	1	0	6-2	30
2. Hermannstadt	5	2	2	1	8-4	28
3. UTA	4	2	1	1	6-6	27
4. Kolozsvári FCU	5	1	2	2	5-4	26
5. Petrolul 52	4	2	1	1	4-6	25
6. FC Voluntari	5	2	1	2	10-8	21
7. CSM Politehnica	5	1	1	3	4-5	21
8. Dinamo 1948	5	1	2	2	3-6	20
9. Botosáni FC	5	2	1	2	7-7	18
10. U 1948 Craiova	5	0	2	3	3-8	18

A rájátszás 6. fordulójának műsora

Április 23., kedd:

* 17.00 óra: FC Voluntari – FC Universitatea 1948 Craiova (alsóház)

* 19.30 óra: Botosáni FC – Bukaresti Dinamo 1948 (alsóház)

Április 24., szerda:

* 16.45 óra: Kolozsvári FC U – Jászvásári CSM Politehnica (alsóház)

* 19.00 óra: Konstancai FCV Farul – Bukaresti Rapid 1923 (felsőház)

* 21.45 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Bukaresti FCSB (felsőház)

Április 25., csütörtök:

* 16.45 óra: Aradi UTA – Galaci Suporter Club Oțelul (alsóház)

* 19.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Petrolul 52 Ploiești (alsóház)

* 21.45 óra: CSU Craiova – Kolozsvári CFR 1907 (felsőház)

Eredményjelző

* *Szuperliga, felsőházi rájátszás,*

5. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – CSU Craiova 1-3;

* *Szuperliga, alsóházi rájátszás,*

5. forduló: Galaci Suporter Club Oțelul – Kolozsvári FCU 1-0.

* *2. liga, felsőházi rájátszás,*

5. forduló: Sellemberki CSC 1599 – Unirea 04 Slobozia 1-2,

Bodzavásári Gloria – FK Csík-szereda 1-0. *Az élcsoport:* 1. Slobozia 50 pont, 2. Vajdahunyad 45, 3. Sellemberk 45, 4. Bodzavásár 41.

Az elődöntőben összecsap az NB I és az NB II legjobbjá

A bajnoki címét ismét megvédő Ferencváros a másodosztályban listavezető Nyíregyháza vendége lesz a labdarúgó MOL Magyar Kupa szerdai elődöntőjében.

A Puskás Arénában május 15-én rendezendő finálé első résztvevője már ma este ismertté válik, amikor a Paks a Kisvárdát fogadja. A tolnaiak az élvonalban sokáig tartották a lépést az FTC-vel, sőt vezették is a tabellát, a legutóbbi hat fordulóban azonban egy döntetlen és öt vereség a mérlegük, így jelenleg az övök az NB I legrosszabb formában lévő csapata, amely a harmadik helyre csúszott vissza.

Vendégük, a Kisvárdá kiesőhelyen áll, matematikai esélye még van a bennmaradásra, és a legutóbbi három körben veretlen maradt: egy-

szer nyert, kétszer döntetlent játszott, legutóbb szombaton a Ferencváros otthonában.

A szabolcsiaiak 2019 óta többször is ponttal, pontokkal távoztak Paksról: három vereség mellett kétszer döntetlent játszottak, kétszer pedig nyertek.

A Kisvárdá még soha nem jutott döntőbe a Magyar Kupában, legjobb eredménye a 2021-es elődöntős szereplés. A Paks egyszer járt a fináléban: 2022-ben 3-0-ra kikapott az FTC-től.

Saját stadionjának újjáépítése miatt a Nyíregyháza szerdán a Ferencvárost is Balmazújvárosban fogadja, de ott nincs kiépítve a VAR-rendszer, vagyis a játékvezető

Kiesett az NB I-ből a Mezőkövesd

Az utolsó helyezett Mezőkövesd 2-1-re kikapott Kecskeméten a magyar labdarúgó NB I 29. fordulójának első vasárnapi mérkőzésén, ezzel eldőlt, hogy búcsúzik az élvonaltól. Az alakulat a 2016-os feljutását követően nyolc idényt töltött az első osztályban. Legjobb eredménye a 2020-as negyedik helyezés volt.

nem veheti igénybe a videóbíró segítségét.

A Spartacus feljutása matematikailag még nem vált biztossá, de öt fordulóval az idény vége előtt 13 ponttal vezet a tabellát a harmadik helyezett ETO FC Győr előtt – amely tegnap este, lapzártánk után játszott a Szegeddel – a másodosztályban. Legutóbb, szombaton a második helyen álló Vasast győzte le 3-1-re.

A két együttes legutóbb 2015 márciusában találkozott egymással – hiszen azóta nem szerepeltek azonos bajnoki osztályban –, és a sza-

A Nyíregyháza nyerte a rangadót az NB II-ben

Az élvonalas Nyíregyháza Spartacus 3-1-re legyőzte a második helyen álló vendég Vasast a magyar labdarúgó NB II 29. fordulójának rangadóján.

A balmazújvárosi mérkőzésen Nagy Dominik révén már a 9. percben vezetéshez jutott a házigazda, amely előnyét fél óra után megduplázta. Ráadásul a fővárosiak Hidi M. Sándor kiállítása miatt megfogyatkoztak.

A 60. percben ugyan szépített a Vasas, ám öt percre rá öngóllal visszaállt a különbség, amely a lefújásig megmaradt.

A sikerrel a Nyíregyháza óriási lépést tett, hogy megnyerje a másodosztályt, és felkerüljön az élvonalba, miután már tíz pont az előnye riválisával szemben.

Verstappen rajt-cél győzelmet aratott Sanghajban

A Red Bull holland versenyzője, Max Verstappen nyerte a vasárnapi Forma-1-es Kínai Nagydíjat, ezzel tovább növelte előnyét az összetettben. Ez volt a 26 éves pilóta karrierjének 190. F1-es viadala, amelyen az idei negyedik és pályafutása 58. futamgyőzelmét aratta.

A Sanghajban korábban még soha nem diadalmaskodó Verstappen mögött a McLaren brit versenyzője, Lando Norris ért célba másodikként, a dobogó alsó fokára pedig a másik Red Bullt vezető mexikói Sergio Pérez állhatott fel.

A világbajnokság két hét múlva az Egyesült Államokban, a Miami Nagydíjjal folytatódik.

bolcsi megyeszékhelyen gól nélküli döntetlent játszottak. A Magyar Kupában korábban két meccsük volt: 1986-ban 3-1-es vendégsiker, 2003-ban pedig 1-1-es döntetlen született Nyíregyházán. Utóbbi esetben ti-

zenegyesekkel (4-3) az FTC jutott tovább. A Ferencvárosnak 24 Magyar Kupa-győzelem mellett kilenc ezüstérme van, a Nyíregyháza az elmúlt bő tíz évben kétszer is (2014, 2016) a negyedöntőig jutott.

Eredményjelző

* *NB I, 29. forduló:* Kecskeméti TE – Mezőkövesd Zsóry FC 2-1, Fehérvár FC – Zalaegerszegi TE FC 1-1, Újpest FC – MTK Budapest 1-2. Az élcsoport: 1. (már bajnok) Ferencváros 65 pont, 2. Fehérvár FC 50, 3. Paks 50.

* *NB II, 29. forduló:* Nyíregyháza Spartacus FC – Vasas FC 3-1, BFC Siófok – BVSC-Zugló 1-0, Aquavit FC Csákvár – Gyirmót FC Győr 0-2, HR-Rent Kozármisleny – FC Ajka 1-0, Tiszakécskei LC – Kolorcity Kazincbarcika SC 2-0, Budapest Honvéd – Pécsi MFC 4-0, Szombathelyi Haladás – Credobus Mosonmagyaróvár 0-1, Soroksár SC – Budafoki MTE 3-1. Az élcsoport: 1. Nyíregyháza 67 pont, 2. Vasas FC 57, 3. ETO FC Győr 54.

A program

Magyar Kupa, elődöntő:

* *április 23., kedd, 21.00 óra:* Paksi FC – Kisvárdá Master Good;

* *április 24., szerda, 21.00 óra:* Nyíregyháza Spartacus FC – Ferencvárosi TC.

Mindkét mérkőzést élőben közvetíti az M4 Sport televízió.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.
Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.
A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepuj sag@e-nepuj sag.ro

Beiktatták az új lelkészeket a Tulipán utcai gyülekezetben

Április 14-én iktatta be Czirmay Levente, a Marosi Egyházmegye esperese Nagy Gábort és Nagy Orsolyát a Tulipán utcai gyülekezetbe. Az ünnepségre összegyűlt kétszáz fős gyülekezet egy része az imaházban, másik része az udvaron követve az ünnepi istentiszteletet, ugyanis a Tulipán utcai gyülekezet az egyetlen Marosvásárhelyen, amelynek még nincs temploma. Nagy Gábor és Orsolya a 2 Móz 20,24-ből olvasott alapigével köszönt be a gyülekezetbe: „Valamely helyen akarom, hogy az én nevemről megemlékeztek, elme gyek tehozzád és megáldalak téged”. Egymást váltva többször is a szószéken jelezték, hogy együtt akarnak Isten dicsőségére szolgálni. Az ígértetésben elhangzott, hogy ezt az ígét még előző gyülekezetükben, Gógánváralján kapták, és hogy noha gyakran másképp vélekedünk, de mégiscsak az életünk főként arról szól, hogy Isten mit tett, tesz és mit fog tenni. Ha Ő akarja, ha Ő jön és ha adja az áldását életünkre, akkor minden szép rendben a helyére kerül. Akkor a mi dolgunk csak annyi, hogy megemlékezzünk az Ő nevééről és tetteiről. Márpedig Ő eljött Jézus Krisztusban, áldást ad mindenkinek, és azt akarja, hogy megtérjünk és éljünk.

A közös szolgálatot követően Molnár J. Csaba, a Tulipán utcai főgondnok köszöntötte az egybegyűlteket és a lelkészpárt: Szerezzenek örömet Istennek itt a Tulipán utcai gyülekezetben!

Márton Csaba jehdi lelképásztor átadta a Bibliát, a kulcsot és a pecsétet, áldást kérve a lelkészpár szolgálatára, majd Berekméri Róbert egyházmegyei főgondnok üdvözölte az egybegyűlteket. Az ünnepet szavalat és ének tette színebbé. Különleges volt, hogy egyszerre két lelképásztor hajtotta meg fejét, kérve Isten áldását.

A Tulipán utcai gyülekezet 1990-ben alakult, első megválasztott lelképásztor Nagy József Levente volt, aki feleségével több mint 33 évig szolgált a gyülekezetben. Az új lelképásztorok elmondták, hogy a lelkési szolgálat szépsége az, hogy nem nulláról kezdődik. Valakik vitték a stafétát éve-

Fotó: Nagy Tibor

kig, most átadták. Nem könnyű szolgálat sem a gyülekezet-építés, sem a templomépítés, de Isten mindig rendel embereket, akikkel együtt lehet küzdeni, tervezni, közösséget építeni.

Az új lelkészpár mégsem az emberekbe veti a reménységét, hanem az élő Istenbe. Ő majd megindítja az em-

berek szívét, és ha valóban szeretettel, szelídséggel, hittel, Isten dicsőségére történnek a dolgaink, akkor kegyelmes lesz hozzánk az Isten, és minden lesz, amire ennek a közösségnek szüksége van, és minden olyan lesz, hogy arról az jusson eszünkbe: áldott az Isten!

Szabó-Zsiga Dalma

A hajdani Szászrégeni Magyar Tanítóképző

1949-ben létesült, 75 évvel ezelőtt. Nagy hírnevet szerzett, mégis hét év után durván, váratlanul, magyarázat nélkül megszüntették.

Mint volt diákja, kötelességemnek érzem, hogy az évforduló alkalmával elmondjam, mit is jelent ez az intézmény a magyarságnak, és miért ítélték halálra 1956-ban.

A képzőt Asztalos Imre igazgató vasakarata, nagy fokú szervezőkészsége meg a régeni szülők, a tetterre kész munkások, valamint a diákok lelkes munkája hozta létre. Ugyanis az evangélikus iskola semmiképpen nem felelt meg az oktatási követelményeknek. Ezért Asztalos Imre igazgató addig járt a néptanács nyakára, amíg ki nem kiáltották a járásbíróság épületét.

Ezt alakították, alakítottuk át iskolává. Mi, tanulók óriási lendülettel segítettünk: hordtuk a hatalmas iratcsomókat a ki-

jelölt helyekre, súroltuk a padlózatot, a padokat, a táblákat, díszítettük a falakat, s mire megjöttek Bukarestből az ellenőrök, már javában folyt a tanítás.

Öreg nyugdíjasként egyre több gondnal, bajjal küzdve, hiszen 90 éves vagyok, szeretettel, hálaival gondolok a képzőnkre és kedves tanárainkra. Kavarognak bennem az érzések: a romantikus hősiesség, a színpompás pillangóként röpködő percek, a ma is megkacagató diáksínyek. De mélysegesen elkiserít, hogy az iskola falai közé is betörték a kommunizmus rémisztő barbárságai, politikai okokból tanárokat hurcoltak meg, s egyes társainkat kizárták a képzőből.

Tanítóképzőnk pár év alatt országos színvonalúvá küzdötte fel magát, s a magyar kultúrát terjesztette mind a városban, mind a környező falvakban.

Első igazgatónk az iskolaalapító Asztalos Imre volt, a má-

sodik igazgatónk Szász Gyula, aki színvonalossá tette az oktató-nevelő tevékenységet.

Kitűnő tanárok tanítottak, akik hozzáértéssel készítették fel az életre.

Kis Elek, a mi drága, jó Elek bácsink, zenetanárunk, énekarunk nagy hírű vezetője volt. A zene, az éneklés szeretetét és tiszteletét egy életre beoltotta a szívünkbe, lelkünkbe. A jóérzés meg az örökös kedélyesség, nem különben az ifjúsággal igen nagy fokú együttérzés jellemezte. Növendékei rajongtak érte. Most, öreg koromban is gyakorta gondolok rá, és kedvvel dúdolgatom kórusunk nagy száma: a Rákóczi-indulót, az Egy gondolat bánt engemet, a Hej rózsá, rózsá, ékes vagy című dalokat és a többi. Amikor kórusunk énekelt, templomi áhítat töltötte be a lelkeket, a dal fenséges ereje lenyűgözte a közönséget.

Az én szívemhez legközelebb a magyar szakos tanáraink álltak: Osváth Sára, Csörgő Lenke, Szabó Dávid. Lángra gyújtották a lelkünket, megszerettették a magyar írókat, költőket, a magyar történelmet, olvasást, kiemelték a magyar nyelv hatalmas kifejező erejét, csodálatos szépségeit.

Képzőnkben szász ifjak is tanultak a legnagyobb egyetértésben és barátságban a magyarokkal. Jó kapcsolatot ápolunk a román képzősökkel is, közös műsorokat, bálakat szerveztünk. Akkor Szászrégen a barátság városának tűnt, nem tapasztaltunk nemzeti gyűlölködést.

Több iskolatársam neves szakemberré küzdötte fel magát. Csernátóni József lapszerkesztő lett, ő készítette el iskolánk monográfiáját, kitűnő találkozószervező volt. Lázár Sándor egyetemi tanár, tanulmányai jelentek meg hazai és nemzetközi szaklapokban.

Csösz Irma sokoldalú településkutató, könyvek szerzője, a Magyar Kultúra Lovagja renndel tüntették ki.

Nagy Ferenc nemzetközi kórustevékenységeért Magyar Kultúra Lovagja érdemrendet kapott.

Fodor Sándor ismert Vásárhely-kutató és -ismertető, míg Samu Pál cserkészszervező, biokertész.

Fekete Árpád történelemtanár, településkutató, monográfia-szerző.

Tehát a Szászrégeni Magyar Tanítóképző a háború után gyökerét, hitét vesztő magyarság lélekkohója volt, a rövid hét év alatt felemelő, nagyszerű eredményeket ragyogtatott fel. Az 1956-os magyarországi forradalom miatti kommunista dühöngés egyik áldozata lett. Ám lobogó lángját nem bírták kioltani, az mindvégig lángolt bennünk, és továbbadtuk tanítványainknak. ők viszik tovább a szent lángot.

Valahogy így biztatnám a még meglévő iskolatársaimat: Ne feledd! El ne feledd a régi iskolát! Órizd a lángját! Éleszd a lángját, és add tovább!

Kajcsa Jenő, 90 éves vén diák

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat – vidék - 0800-500-929 - 0265/929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Rendőrség - 0265/202-305	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625 • Vasútállomás - 0265/236-284
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek - 0265/210-177	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halotyszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865 koporsók, kellékek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269 és halotyszállítás - 0758-047-604
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Dora Medicals - 0265/212-971	
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446	
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0365/404-664	
• Prefektúra - 0265/266-801	
• RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404	

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGŐNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZS-KAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67733)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

Az ANAF közzétette a magánszemélyek szépség- és testápolási tevékenységéből származó jövedelmek adózására vonatkozó útmutatót

Az ANAF közzétette a magánszemélyek által szépség- és testápolási tevékenység végzéséből származó jövedelmek adózására vonatkozó útmutatót az intézmény honlapján, a www.anaf.ro oldalon, az Adófizetőknek nyújtott segítség/Szolgáltatások az adófizetőknek/aktuális útmutatók és egyéb tájékoztató anyagok címszó alatt.

Az ANAF szakemberei által készített útmutató minden olyan magánszemélynek szól, aki egyénileg vagy társulási formában szépség- és testápolási tevékenység végzéséből jövedelmet szerez vagy szándékozik szerezni 2024-ben.

Ez a jövedelem adóköteles jövedelem, és az adótörvénykönyv szerint az önálló vállalkozói jövedelem kategóriájába tartozik.

Az adót a jövedelem megszerzésének évét követő év május 25-éig kell befizetni az állami költségvetésbe.

Az Adó- és Pénzügyi Hivatalhoz a befizetés a következőképpen történhet:

- bankkártyával vagy készpénzzel az államkincstár azon területi pénztáráiban, ahol az adófizetők/adóalanyok adózási címe található;
- banki átutalással;
- postai átutalással, postahivatalokon keresztül.

A befizetések módjáról további információk az Adó- és Pénzügyi Hivatalhoz történő befizetésekről szóló tájékoztató füzetben található. Azok az adófizetők, akik 2023-ban szépségápolási szolgáltatásokból szereztek jövedelmet, az egységes bevallásról (212-es nyomtatvány) szóló, ugyanitt közzétett brosról tájékozódhatnak.

Az adófizetők további információkat kaphatnak:

- az ANAF honlapján: www.anaf.ro;
- telefonon: központi ügyfélszolgálat – Contact-center, a 031.403.91.60-as telefonszámon;
- a területi adó- és pénzügyi hivatalok adófizetői segítségnyújtó szolgálatainál.

A sajtó- és közönségszolgálat

**A hirdetési rovatban
megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

BONTÁSBÓL cserép, téglá elvihető.
Tel. 0745-623-627. (22795-1)

MINDENFÉLE

SÍRKERETEZÉSI MUNKÁT vállalunk mozaikból, gránitból. Harmincéves tapasztalattal rendelkezünk. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (22629-1)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (22719-1)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0749-962-240, 0729-532-389, István. (22707-1)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletet készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0790-452-731, István. (22707-1)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, testvér, após, apatárs, rokon és szomszéd,
SÁRKÁNY ÁRPÁD CSABA

életének 58. évében, méltósággal viselt betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunkat 2024. április 24-én 14 órakor kísérik utolsó útjára a marosvásárhelyi református temetőben. Nyugodjon békében!

Szeretetét, jószágát soha nem felejtjük el.

Szerető családja. (22796-1)

Fájó szívvel búcsúzzunk

SÁRKÁNY ÁRPÁD CSABÁTÓL.

Úgy mentél el, mint a madár, elköszönni már nem tudtál.

Tiéd a csend és a nyugalom, miénk a könny és a fájdalom.

Emléked örökké itt lesz szívünkben.

Melinda, Andris, Szabi és családja. (sz.-1)

Fájó szívvel búcsúzik fiától,

CSABIKÁTÓL

édesanyja, aki csak szívvel és lélekkel tudja elkísérni utolsó útjára.

Nyugodj békében, drága gyermekem! (sz.-1)

MEGEMLÉKEZÉS

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, április 21-ére, amikor 3 éve eltávozott közülünk a drága gyermek, testvér, apa és nagypapa,

POPESCU GHEORGHE
(Gyuri)

volt gyógytornatanár.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló szerettei. (22790-1)

A Népszerűség Alapítvány számít önre

Akárcsak az előző években,

alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni

Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását,

ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését,

elősegíteni az olvasói igények kielégítését.

Ebben kéri barátai, a Népszerűség híveinek támogatását.

Kérjük, ajánlja fel jövedelemadója 3,5 %-át erre a célra!

Adataink:

Név: Fundația Népszerűség Alapítvány

Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.

Adószám: 5093655

Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

Az ANAF útmutatót tett közzé azon magánszemélyek számára, akik ingóság és ingatlan bérbeadásából származó jövedelemre tesznek szert

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) portálján az Adófizetőknek nyújtott segítség/aktuális útmutatók és egyéb tájékoztató anyagok címszó alatt közzétette az ingóságok és ingatlanok bérbeadásából jövedelmet szerző magánszemélyek adózására vonatkozó útmutatót.

Az útmutató közérthető és egyszerűsített formában hasznos információkat tartalmaz a használat átengedéséből származó jövedelem meghatározásáról, a bérleti szerződésről és annak adóügyi nyilvántartásáról, az egészségbiztosítási-társadalombiztosítási járulékról (CASS), az adó és az egészségbiztosítási-társadalombiztosítási járulékok befizetésének módjáról, valamint a hozzáadottérték-adóról vagy a bírságokról.

A teljes tájékoztató anyag a következő linken tekinthető meg: https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Ghid%20chirii%202024.pdf.

Az adófizetők további információkat kaphatnak:

- az ANAF honlapján: www.anaf.ro;
- telefonon: központi ügyfélszolgálat – Contact-center, a 031.403.91.60-as telefonszámon;
- a területi adó- és pénzügyi hivatalok adófizetői segítségnyújtó szolgálatainál.

A sajtó- és közönségszolgálat

A kereskedelmi automatákat kötelezően fel kell szerelni elektronikus pénztárgéppel

A kártyás fizetés alapján működő kereskedelmi automatákon keresztül árut szállító vagy szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplők, valamint azok, amelyek készpénzt fogadnak el, kötelesek azokat elektronikus pénztárgéppel (AMEF) felszerelni a gazdasági szereplők elektronikus adóügyi pénztárgépek használatára vonatkozó kötelezettségről szóló 28/1999. számú sürgősségi kormányrendelet 3. cikke 2. bekezdése szerint az egyes normatív előírások módosításáról és kiegészítéséről, valamint az egyes határidők módosításáról szóló 11/2022. számú kormányrendelet IV. cikkének rendelkezéseivel összhangban.

Így 2024. október 1-jétől azok a gazdasági szereplők, amelyek nem tesznek eleget annak a kötelezettségüknek, hogy kereskedelmi automatáikat elektronikus pénztárgéppel szereljék fel a pénzügyi adatoknak az ANAF számítógépes rendszerébe történő továbbítása érdekében, a következő bírságokra számíthatnak:

- 8.000 lejtől 10.000 lejig terjedő pénzbírság;
- az igazolatlan összegek elkobzása;
- a gazdasági szereplő tevékenységének felfüggesztése az árukat értékesítő vagy szolgáltatásokat nyújtó létesítményben az elektronikus pénztárgéppel való felszerelésig, valamint a bírság vagy adott esetben a bírság összege felének a befizetéséről szóló igazolásnak a végrehajtó szervhez való benyújtásáig.

A sajtó- és közönségszolgálat

AZOMURES® ALKALMAZ

An AMEROPA Company

IPARI OPERÁTOR

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265

0787 299 619

0723 109 466

0787 539 352

recrutare@azomures.com

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Fața

Marosșék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

**A Napsugár néptáncgyűttes
és a soproni Pendelyes táncgyűttes közös műsora.**

Helyszín: Maros Művészegyüttes székháza

Időpont: április 26., 17 óra

Jegyfoglalás: 0757-059-594

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A metszés
zsebkönyve

**Gombászok
kézikönyve**

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

M
METSZET

**KEDDEN
21 ÓRÁTÓL**

Antal Joós Erikával

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

**228-as
a DIGI hálózatban**